

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2018. gada 31. maijā
(OR. en)

9574/18

Starpiestāžu lieta:
2018/0191 (COD)

EDUC 241
JEUN 72
SPORT 36
SOC 355
RELEX 487
RECH 264
CADREFIN 57
IA 156
CODEC 913

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Direktors <i>Jordi AYET PUIGARNAU</i> kungs, Eiropas Komisijas ģenerālsekretāra vārdā
Saņemšanas datums:	2018. gada 30. maijs
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i> kungs
K-jas dok. Nr.:	COM(2018) 367 final
Temats:	Priekšlikums - EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA, ar ko izveido Savienības programmu izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta jomā "Erasmus" un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1288/2013

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2018) 367 *final*.

Pielikumā: COM(2018) 367 *final*

Briselē, 30.5.2018
COM(2018) 367 final

2018/0191 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

**ar ko izveido Savienības programmu izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta jomā
“Erasmus” un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1288/2013**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

{SEC(2018) 265 final} - {SWD(2018) 276 final} - {SWD(2018) 277 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Pēdējā laikā ES valstu un valdību vadītāju uzmanība ir īpaši pievērsta tādām jomām kā izglītība, apmācība un jaunatne. Romas deklarācijā 2017. gada 25. martā tika izteikts aicinājums veidot *“Savienību, kurā iedzīvotājiem ir jaunas iespējas kultūras un sociālās attīstības un ekonomiskās izaugsmes jomā”* un pausts aicinājums strādāt, lai virzītos uz *“Savienību, kurā jaunieši gūst labāko izglītību un apmācību un var studēt un atrast darbu visā kontinentā”*.

Eiropas Parlaments savā 2017. gada 14. septembra rezolūcijā par programmas *“Erasmus+”* nākotni uzsvēra, ka nākamās programmas galīgajam mērķim vajadzētu būt vērstam uz visiem jauniešiem un šiem vērienīgajiem centieniem nākamajā plānošanas periodā būtu jāatspoguļojas lielākā budžetā, kas ļautu pilnībā izpausties programmas potenciālam.

Saistībā ar sociālo samitu Gēteborgā 2017. gada 17. novembrī Eiropas Parlaments, Padome un Komisija svinīgi proklamēja un parakstīja Eiropas sociālo tiesību pīlāru, kurā kā pirmais princips ir noteikts, ka ikvienam ir tiesības uz kvalitatīvu un iekļaujošu izglītību, apmācību un mūžizglītību, lai varētu saglabāt un iegūt iemaņas, kas dotu iespējas pilnā mērā piedalīties sabiedrības dzīvē un veiksmīgi īstenot pārejas darba tirgū.

Eiropadome savos 2017. gada 14. decembra secinājumos norādīja, ka Savienības politikā svarīga ir sociālā, izglītības un kultūras dimensija, lai apvienotu Eiropas iedzīvotājus un veidotu kopīgu nākotni, un aicināja dalībvalstis, Padomi un Komisiju atbilstīgi savai kompetencei turpināt darbu mobilitātes veicināšanai un apmaiņai, tostarp izmantojot būtiski pastiprinātu, iekļaujošu un paplašinātu programmu.

Komisija savā 2018. gada 14. februāra paziņojumā *“Jauna un moderna Eiropas Savienības daudzgadu finanšu shēma, kura efektīvi īsteno tās prioritātes pēc 2020. gada”*¹ norādīja, ka Savienības budžetam būs jānodrošina Savienības valstu un valdību vadītāju solītais, tostarp pilnībā īstenojot Eiropas sociālo tiesību pīlāru, kā arī atbalstot jauniešus un Eiropas iedzīvotāju mobilitāti. Paziņojumā arī uzsvērts, ka pastāv liela vienprātība par nepieciešamību palielināt mobilitāti un apmaiņu, tostarp izmantojot būtiski pastiprinātu, iekļaujošu un paplašinātu programmu *“Erasmus+”*, un ka programma jauniešiem dod darba tirgū vajadzīgās prasmes, uzlabo izpratni par citām kultūrām un stiprina Savienības sociālās struktūras.

Komisija 2018. gada 2. maijā pieņēma paziņojumu *“Mūsdienīgs budžets Savienībai, kas aizsargā, dod iespējas un aizstāv — daudzgadu finanšu shēma 2021.–2027. gadam”*², kurā tā *“nākamajā finanšu shēmā ierosina lielāku uzsvaru uz “jaunatni”. Tas tiks panākts, vairāk nekā dubultojot programmas “Erasmus+” apmēru (.), kas ir viens no Savienības visatpazīstamākajiem veiksmes stāstiem”*. Jaunajā programmā uzsvars tiks likts uz *“iekļautību, kā arī uz to, lai sasniegtu vairāk jauniešu no nelabvēlīgas vides. Tas ļaus vairāk jauniešiem pārcelties uz citu valsti, lai mācītos vai strādātu.”* Tādējādi Komisija ierosināja, ka *“spēcīgāka programma “Erasmus+” attiecīgajā periodā sasniegs EUR 30 miljardu apmēru.”* Tajā ierosināts ietvert arī summu EUR 700 miljonu apmērā jaunai iniciatīvai *“DiscoverEU”*, kas piedāvās jauniešiem iespēju atklāt citas ES valstis.

Nākamās programmas (turpmāk “programma”) centieni ir cieši saistīti ar Komisijas redzējumu par darbu pie Eiropas izglītības telpas izveides līdz 2025. gadam, kā noteikts 2017. gada 14. novembra paziņojumā par Eiropas identitātes stiprināšanu ar izglītību un

¹ COM(2018) 98 final.

² COM(2018) 321 final.

kultūru³. Eiropas izglītības telpa nozīmē “*Eiropu, kurā robežas nebūtu šķērslis mācībām. Tas būtu kontinents, kur laika pavadīšana citā dalībvalstī — studējot, mācoties vai strādājot — būtu kļuvis par standartu un kur norma būtu papildus dzimtajai valodai runāt vēl divās citās valodās. Tas būtu kontinents, kurā cilvēkiem būtu spēcīga eiropieša identitātes, kultūras mantojuma un Eiropas daudzveidības apziņa*”. Programma būs pamatelements, kas atbalstīs darbu pie Eiropas izglītības telpas izveides.

Mērķis ir veicināt teorijā un praksē pārbaudīto programmu visās izglītības apguvēju kategorijās neatkarīgi no tā, vai viņi mācās augstākās, vispārējās vai profesionālās izglītības un apmācības iestādēs, pieaugušo izglītības iestādēs vai piedalās neformālā izglītībā, jaunatnes un aktīvas dalības pasākumos. Iespēja lielākam cilvēku skaitam piekļūt šai programmai nozīmē lielāku finansiālo ieguldījumu programmā, bet — kas ir ļoti svarīgi — arī pasākumu, noteikumu un metožu kopumu dalībai programmā, lai varētu īstenot apjomradītus ietaupījumus, ieviest vienkāršošanu administratīvā sloga mazināšanai un attiecīgi šķēršļu novēršanai mobilitātes jomā, kā arī palielināt programmas būtiskumu, pievilcīgumu un iekļaujošo raksturu. Mērķis ir trīskāršot dalībnieku skaitu, vienlaikus ieviešot kvalitatīvus pasākumus un stimulus, kas ļautu labāk sasniegt izglītības apguvējus, kuriem ir mazāk iespēju.

Eiropiešiem jāapgūst prasmes, kas ir vajadzīgas sabiedrībā, kuras mobilitātes, multikultūras un digitalizācijas līmenis arvien pieaug. Ir skaidrs, ka šis uzdevums ir jārisina un ir nepieciešamas investīcijas pasākumos, kas nodrošina cilvēkiem piemērotu zināšanu, prasmju un kompetenču (tostarp valodu) kopumu, raugoties no mūžizglītības viedokļa. Tas palīdzēs ikvienam kļūt elastīgākam un iegūt plašākas iespējas atrast darbu, kā arī veicinās sociālo kohēziju. Eiropai arī vairāk jāiegulda digitālajās prasmēs un tādās uz nākotni vērstās jomās kā klimata pārmaiņas, tīra enerģija, mākslīgais intelekts, robottehnika, datu analīze, humanitārās zinātnes/dizains utt. Tās ir svarīgas jomas turpmākai ilgtspējīgai izaugsmei un kohēzijai Eiropā. Programma var dot jēgpilnu ieguldījumu, jo tā stimulē inovāciju un nodrošina sasaisti Eiropā starp zināšanām, prasmēm un kompetencēm. Mērķtiecīgas darbības palīdzēs Savienībai labāk izmantot inovācijas, radošuma un uzņēmējdarbības potenciālu digitālajā ekonomikā. Sniedzot atbalstu kultūrai un radošumam izglītībā, Eiropas sabiedrība kļūs arvien elastīgāka.

Lai palielinātu pašreizējās programmas kvalitatīvo ietekmi, nākamajai programmai būtu vairāk un labāk jāsasniedz dažādu vecumu cilvēki no dažādiem kultūras, sociālās un ekonomikas slāņiem. Tai būtu labāk jāsasniedz cilvēki, kam ir mazāk iespēju, tostarp cilvēki ar invaliditāti un migranti, kā arī Savienības attālo reģionu iedzīvotāji. Līdz šim skolēni tikai izņēmuma kārtā ieguva mācību mobilitātes pieredzi. Savukārt pašreizējā programma nevar apmierināt universitāšu studentu, stažieru, praktikanu un jauniešu kopumā lielo un pieaugušo pieprasījumu dalībai mācību mobilitātes pasākumos. Tādēļ jāturpina darbs, lai programmu padarītu vairāk iekļaujošu un palielinātu tās efektivitāti, par pamatu izmantojot pēdējos trīsdesmit gados panāktos izcilos Savienības programmu sasniegumus šajā jomā. To varēs īstenot, īpaši palielinot un veicinot mobilitātes pasākumus skolēniem, profesionālās izglītības apguvējiem, praktiskajiem un jauniešiem. Saistībā ar visu veidu mobilitātes pasākumiem būtu jāoptimizē dotāciju atbalsta līmenis, tostarp nodrošinot lielākas dotācijas noteiktām studentu un izglītības apguvēju kategorijām, arī saistībā ar augstākās izglītības mobilitāti. Lai sasniegtu lielāku jauniešu skaitu, tiks paplašinātas mobilitātes iespējas jauniešu dalībai neformālos mācību pasākumos. Tiks veikti pasākumi, lai mudinātu jauniešus iesaistīties un mācīties piedalīties pilsoniskajā sabiedrībā, palielinot informētību par Savienības kopīgajām vērtībām, savedot kopā jauniešus un vietējā, valsts un Eiropas līmeņa lēmumu pieņēmējus, kā arī veicinot integrācijas procesu Eiropā.

³

COM(2017) 673 final.

Programmai būtu jāsasniedz arī lielāka mērķgrupa gan Savienībā, gan ārpus tās, vairāk izmantojot informācijas, komunikācijas un tehnoloģijas rīkus, jauktu mobilitāti (gan fizisko, gan virtuālo) un virtuālo sadarbību. Lai padarītu programmu vairāk iekļaujošu un jo īpaši pievērstu uzmanību noteiktu mērķgrupu vajadzībām, piemēram, pieaugušo izglītības apguvējiem, tiks popularizēti elastīgāki mācību mobilitātes formāti, kā īstermiņa, grupu vai virtuālā mobilitāte. Paraugprakse saistībā ar jauniešu iekļaušanu varētu tikt izvēsta arī citās jomās. Vajadzētu izstrādāt īpašu darbību mazām partnerībām, lai programma būtu pieejama organizācijām, kam ir maza pieredze vai nav pieredzes vai kam ir maza darbības jauda, īpaši tautas organizācijām un tādām organizācijām, kas strādā ar cilvēkiem, kuriem ir mazāk iespēju.

Programma risinās tādas Eiropas mēroga tendences kā ierobežota dalība demokrātiskajos procesos un zems zināšanu un informētības līmenis par Eiropas lietām, kas ietekmē visu eiropiešu dzīvi. Daudzi negribīgi iesaistās, citiem ir grūti aktīvi iesaistīties un līdzdarboties savās kopienās vai Savienības politiskajās un sociālajās norisēs. Turklāt, pat ja 70 % eiropiešu patlaban jūtas piederīgi Savienībai un šis procentuālais rādītājs jauniešu vidū ir vēl augstāks, daudzi arvien nav informēti un nesaprot, kas ir Eiropas Savienība, kā tā darbojas un kāda ir pievienotā vērtība tās iedzīvotājiem⁴. Eiropas identitātes stiprināšana un jauniešu līdzdalība demokrātiskajos procesos ir ārkārtīgi svarīgas Savienības nākotnei. Programma var dot ieguldījumu, lai arvien lielākam cilvēku skaitam uzlabotu informētību un zināšanas par Eiropas Savienību, nekā tas ir bijis līdz šim. Organizācijām un iestādēm tādās jomās kā izglītība, apmācība, jaunatne un sports ir galvenā loma pilsoniskās sabiedrības izglītošanā un zināšanu izveidē par vispārējām Savienības lietām. Gados jauniem eiropiešiem izpratne par Eiropas Savienību aprobežojas ar pamatfaktiem⁵. Gandrīz deviņi no katriem desmit jauniešiem Savienībā uzskata, ka skolās ir vairāk jāmaņa par Savienības pilsoņu tiesībām un pienākumiem⁶. Tajā pašā laikā valstu mācību programmās iekļautais mācīšanas tvērums par Eiropas Savienību ir ļoti fragmentārs, un aktīvas līdzdalības dimensijas lielākoties nemaz nav⁷. Pastāv vispārīga nepieciešamība mudināt cilvēkus kļūt aktīvākiem sabiedrības procesos, lai viņi vēlētos un spētu pilnvērtīgi piedalīties Eiropas sabiedrības dzīvē un demokrātiskajos procesos.

Lai sasniegtu iepriekš norādītos mērķus un risinātu jau minētās problēmas, ir ļoti svarīgi sniegt atbalstu un veicināt transnacionālo un starptautisko sadarbību starp organizācijām tādās jomās kā izglītība, apmācība, jaunatne un sports. Sadarbība starp organizācijām un iestādēm ir katalizators tam, kā inovatīvā veidā atbalstīt izglītības apguvēju personisko, izglītības un profesionālo izaugsmi. Tā rada konkrētus pozitīvus rezultātus atsevišķiem cilvēkiem, piemēram, nodrošinot lielāku skaitu pamatkompetenču, samazinot to izglītības apguvēju skaitu, kuri priekšlaikus pamet mācības skolā, atzīstot kompetences, kas apgūtas brīvprātīgajā darbā un neformālās mācībās, palielinot augstākās izglītības ieguvēju skaitu vai īstenojot Boloņas reformas. Sadarbība veicina ideju apriti un paraugprakses un ekspertu zināšanu

⁴ Pašlaik 70 % eiropiešu jūtas kā Eiropas Savienības pilsoņi, un kopš 2017. gada šis rādītājs ir palielinājies par diviem procentpunktiem, sasniedzot augstāko atzīmi kopš 2010. gada pavasara. Vairāk nekā puse respondentu (54 %) zina savas ES pilsoņu tiesības, tomēr vairāk nekā divas trešdaļas vēlētos zināt vairāk (Eurobarometra standartaptauja 88 par ES pilsonību, 2017. gada novembris). Sk. arī 2017. gada ziņojumu par ES pilsonību, COM(2017) 30/2 *final*.

⁵ Piemēram, tikai viena trešdaļa no 14 gadu veciem izglītības apguvējiem (35 %) zina, kam ir balsstiesības ievēlēt Eiropas Parlamenta locekļus. IEA (2010) ICCS 2009. gada Eiropas ziņojums par 24 Eiropas valstu jaunāko klašu vidusskolēnu pilsoniskās sabiedrības zināšanām, attieksmi un iesaistīšanos http://www.iea.nl/fileadmin/user_upload/Publications/Electronic_versions/ICCS_2009_European_Report.pdf.

⁶ TNS Eiropas Komisijai (2017) Eiropas jaunatnes Eurobarometrs <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/1fa75943-a978-11e7-837e-01aa75ed71a1/language-en>.

⁷ Pētījums par Eiropas zinību mācīšanu skolā <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/83be95a3-b77f-4195-bd08-ad92c24c3a3c>.

nodošanu, tādējādi veicinot kvalitatīvāku izglītību. Tomēr sadarbības pasākumu intensitāte un jauda pašreizējā programmā “Erasmus+ ” joprojām nav pietiekama, īpaši attiecībā uz mazām un tautas organizācijām. Sadarbības līmenis dažādās valstīs, reģionos un nozarēs atšķiras. Būtu jāveic uzlabojumi saistībā ar skolu, pieaugušo izglītības iestāžu un jauniešu asociāciju līdzdalību. Šī situācija kavē veikt institucionālas reformas un modernizēt izglītības, apmācības un ar jauniešiem saistītas sistēmas valstu un Eiropas līmenī.

Programmas starptautiskā dimensija ir fundamentāls un transversāls elements, kas ir būtisks mobilitātes, sadarbības un arī politiskā dialoga pasākumiem. Jo īpaši pastāv nepieciešamība aktivizēt starptautisko mobilitāti un sadarbību ar trešām valstīm, sevišķi paplašināšanās procesā, kaimiņvalstīm, attīstītajām un jaunattīstības valstīm, lai sniegtu atbalstu Eiropas iestādēm un organizācijām globalizācijas radīto izaicinājumu priekšā. Tajā pašā laikā ir svarīgi nodrošināt sinerģiju ar Savienības ārējiem instrumentiem ceļā uz ārējo darbību mērķu sasniegšanu, lai veicinātu iedzīvotāju un iestāžu izaugsmi trešās valstīs, tostarp jaunattīstības valstīs, un iesaistītu šo valstu jauniešus, jo tas ir būtisks elements, veidojot elastīgāku sabiedrību un veicinot starpkultūru uzticēšanos.

Programmai vajadzēs risināt transversālas problēmas, kas skar visas Savienības programmas, piemēram, vienkāršāku piekļuvi programmai pēc iespējas lielākam mērķgrupu spektram (piem., vienkāršākus noteikumus un administratīvās procedūras, optimizētus tiešsaistes rīkus), vienlaikus nodrošinot konkurētspējīgu un pārredzamu projektu atlasī, pareizu dotāciju pārvaldības ciklu ar pēc iespējas maziem finansiāliem riskiem Savienībai. Turklāt būtu jāvienkāršo starptautiskās dimensijas īstenošanas kārtība, lai darbība būtu pieejamāka.

Šajā priekšlikumā ir noteikts, ka piemērošanas datums ir 2021. gada 1. janvāris, un priekšlikums tiek iesniegts Savienībai, kurā ir 27 dalībvalstis, ņemot vērā Apvienotās Karalistes paziņojumu par nodomu izstāties no Eiropas Savienības un *Euratom*, pamatojoties uz Eiropas Savienības līguma 50. pantu, kuru Eiropadome saņēma 2017. gada 29. martā.

• **Atbilstība spēkā esošajiem politikas noteikumiem**

Programma ir viens no finansēšanas instrumentiem daudzgadu finanšu shēmā 2021.–2027. gadam, un tās mērķis ir investēt cilvēkos, sociālajā kohēzijā un vērtībās. Programma ir pamatinstruments Savienības līmenī, jo tā finansē pasākumus Eiropas līmenī, atbalstot mācību mobilitāti, sadarbību un inovatīvas politikas izstrādi tādās jomās kā izglītība, apmācība, jaunatne un sports.

Savienības politikas izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta jomā veido darbs pie Eiropas izglītības telpas izveides, vienlaikus veicinot vispārēju stratēģisko sistēmu sadarbībai Eiropā izglītības un apmācības jomā, un pamatā esošās nozaru programmas par skolām, profesionālo izglītību un apmācību, augstāko izglītību un pieaugušo izglītību, virzot jaunatnes politikas sadarbību saskaņā ar ES jaunatnes stratēģiju 2019.–2027. gadam un attīstot Eiropas dimensiju sportā, īpaši tautas sportā. Programma ir pamatinstruments, kas nodrošina atbalstu šo Savienības politiku īstenošanai, un tā veicina ilgtspējīgu izaugsmi, nodarbinātību un sociālo kohēziju un stiprina Eiropas identitāti atbilstīgi programmas mērķiem.

Jo sevišķi programma atbalstīs a) skolu attīstību un izcilību mācīšanās; b) Kopenhāgenas procesu saistībā ar profesionālo izglītību un apmācību; c) atjaunoto ES programmu par augstāko izglītību un Boloņas procesu; d) atjaunoto ES programmu pieaugušo izglītībai; e) atjaunoto ES jaunatnes stratēģiju un f) ES darba plānu sportam. Šīs politikas arī turpmāk izmantos atbalstu, ko nodrošina programmas integrētā pieeja mūžizglītībai.

Turklāt programma dos ieguldījumu, lai tiktu īstenota jaunā Prasmju programma Eiropai, ņemoties dalītu atbildību saistībā ar prasmju stratēģisko nozīmi ilgtspējīgai nodarbinātībai,

izaugsmei un konkurētspējai. Tā arī sniegs atbalstu dalībvalstīm, palīdzot tām sasniegt 2015. gada 17. marta Parīzes deklarācijā noteiktos mērķus par pilsoniskuma un kopīgo vērtību — brīvības, iecietības un diskriminācijas aizlieguma — veicināšanu ar izglītības palīdzību.

Programma arī dos ieguldījumu saistībā ar ilgtspējīgas attīstības mērķu programmu 2030. gadam, īpaši ceturto ilgtspējīgas attīstības mērķi — nodrošināt iekļaujošu, taisnīgu un kvalitatīvu izglītību un veicināt mūžizglītības iespējas visiem.

• **Atbilstība citām Savienības politikām un programmām**

Programma atbilst un papildina citus Savienības instrumentus, īpaši ārējās sadarbības instrumentus⁸, Eiropas strukturālos un investīciju fondus (ESI fondus)⁹, Eiropas Sociālo fondu Plus (ESF+) un Eiropas Reģionālās attīstības fondus (ERAF). ES 2016. gada jūnija globālajā ārpolitikas un drošības politikas stratēģijā un 2017. gada 19. maijā Padomes pieņemtajā Eiropas Konsensā par attīstību ir uzsvērts, ka izglītībai un cilvēku attīstībai ir svarīga loma kā instrumentiem, kas risina bažas saistībā ar demogrāfijas tendencēm ārpus Savienības. Ir svarīgi veikt darbības tādās jomās kā izglītība, apmācība un jaunatnes politika, lai risinātu migrācijas radītos izaicinājumus un novērstu radikalizācijas un ekstrēmisma risku. Šajā ziņā programma centīsies panākt sinerģiju ar Patvēruma un migrācijas fondu un arī Iekšējās drošības fondu¹⁰. Pastāv arī svarīga potenciāla papildināmība starp programmas mērķiem un intervencēm un nākotnes Tiesību un vērtību programmu. Otrās programmas mērķis ir veicināt un palielināt iedzīvotāju informētību par mūsu kopīgo vēsturi, kā arī veicināt iedzīvotāju demokrātisko dalību Savienības līmenī.

Komisijas priekšlikumā par daudzgadu finanšu shēmu 2021. — 2027. gadam ir izvirzīts tālejošs mērķis klimata politikas jomas rīcības integrēšanai visās ES programmās, un vispārējais mērķis ir sasniegt, lai 25 % no ES izdevumiem tiktu ieguldīti klimata mērķu sasniegšanā. Šīs programmas ieguldījums šā vispārējā mērķa sasniegšanā tiks izsekots atbilstošā sadalījuma līmenī ar ES klimata marķieru sistēmas palīdzību, tostarp izmantojot precīzāku metodiku, ja tāda ir pieejama. Komisija katru gadu gada budžeta projekta kontekstā turpinās sniegt informāciju par saistību apropriācijām. Lai atbalstītu programmas potenciāla pilnīgu izmantošanu klimata mērķu sasniegšanā, Komisija centīsies noteikt attiecīgās darbības visā programmas sagatavošanas, īstenošanas, pārskatīšanas un novērtēšanas procesā.

Programma atbildīs nākotnes programmai “Radošā Eiropa”¹¹ un būs nozīmīgs tās papildinājums. Sadarbība starp iestādēm un organizācijām, kas aktīvi darbojas tādās jomās kā izglītība, apmācība un jaunatne un ko atbalsta *Erasmus*, palīdzēs nodrošināt cilvēkiem zināšanas, prasmes un kompetences, kas nepieciešamas sociālo un ekonomisko izaicinājumu risināšanai un arī potenciāla piepildīšanai attiecībā uz inovāciju, radošumu un uzņēmējdarbību, īpaši digitālās ekonomikas apstākļos. Saistītie pasākumi, lai pastiprinātu visus radošuma aspektus izglītībā un uzlabotu individuālās pamatkompetences, veidos svarīgu saikni starp abām programmām atbilstīgi jaunajai darba kārtībai kultūrai¹².

Jaunatnes jomā programma atbildīs Eiropas Solidaritātes korpusam un to papildinās, piedāvājot dažādu veidu darbības. Eiropas Solidaritātes korpusa mērķis ir veicināt jauniešu un organizāciju iesaistīšanos pieejamās un kvalitatīvās solidaritātes darbībās, savukārt ierosinātā

⁸ Eiropas Kaimiņattiecību, attīstības un starptautiskās sadarbības instruments (NDICI) un Pirmspievienošanās palīdzības instruments (IPA III).

⁹ Eiropas Reģionālās attīstības fonds, Kohēzijas fonds, Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds un Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai.

¹⁰ [Atsauce].

¹¹ COM(2018) 366.

¹² COM(2018) 267.

programma "Erasmus" piedāvās citu veidu darbības, piemēram, transnacionālo mācību mobilitāti, darbības ar jauniešu līdzdalību, darbības sadarbības veicināšanai starp organizācijām un darbības ar mērķi sniegt atbalstu politikas izstrādei. Abām programmām ir kopīgi pārvaldības un izpildes mehānismi.

Pētniecības un inovācijas jomā programma nodrošinās sinerģiju ar programmu "Apvārsnis Eiropa". Proti, pēdējā no kinētajām vajadzības gadījumā papildinās programmas atbalstu Eiropas universitāšu iniciatīvai, jo īpaši tās pētniecības dimensiju kā daļu no jaunas kopīgas un integrētas ilgtermiņa un ilgtspējīgas stratēģijas izglītības, pētniecības un inovāciju jomā.

Digitālo prasmju jomā Digitālās Eiropas programma sadarbībā ar attiecīgajām rūpniecības nozarēm papildinās programmas "Erasmus+" plašo pieeju prasmēm, sniedzot atbalstu tādu progresīvu digitālo prasmju attīstīšanai un apguvei, kas ir nepieciešamas augsto tehnoloģiju, piemēram, mākslīgā intelekta vai augstas veikspējas datošanas, izmantošanai.

Atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 349. pantam programma ņems vērā Savienības tālāko reģionu īpašo situāciju un centīsies pēc iespējas palielināt to dalību visās programmas darbībās, tostarp darbībās ar trešām valstīm.

Nākamās programmas mērķis būs darboties kā "mehānismam" atbalsta sniegšanai vērtīgiem mācību mobilitātes formātiem citās Savienības politikas jomās. Saskaņā ar 3. pamatdarbību tiks ieviesta jauna darbība tādu organizāciju vai personu mobilitātes atbalstam, kas ir īpaši iezīmēti citās politikas jomās (piem., valsts administrācijā, lauksaimniecībā un lauku attīstībā, uzņēmējdarbībā, tiesībsardzībā).

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Savienības darbības izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta jomā ir aptvertas LESD 165. un 166. pantā, piešķirot Savienībai kompetenci tāda atbalsta sniegšanā, kura mērķis ir veicināt kvalitatīvas izglītības attīstību, profesionālās apmācības un jaunatnes politikas īstenošanu un Eiropas sporta jautājumu popularizēšanu.

• Subsidiaritāte

Lai gan dalībvalstis joprojām atbild par savu politiku saturu un organizēšanu attiecīgajās jomās, šīs programmas mērķis ir veicināt transnacionālus un starptautiskus mobilitātes un sadarbības projektus un sniegt atbalstu tādas politikas attīstībai, kam piemīt Eiropas dimensija. Tiks atvieglota mazo dalībnieku piekļuve programmai, Kopumā programma sniegs atbalstu transnacionālām darbībām, bet izņēmuma gadījumos arī tādām valsts darbībām, kam piemīt spēcīga Eiropas dimensija, piemēram, darbībām par īpašu Eiropas tematu vai saistībā ar politikas prioritāti. Tādējādi organizācijas ar mazāku organizatorisko jaudu un dalībnieki ar nelielu pieredzi transnacionālā sadarbībā vai bez šādas pieredzes, piemēram, tautas organizācijas un jaunpieņacēji, varēs iegūt pirmo pieredzi saistībā ar piekļuvi Savienības finansējumam un zināšanu apguvi, ņemot vērā nākotnē paredzamās transnacionālās sadarbības darbības.

Ņemot vērā finansēto darbību, kas ir mācību mobilitāte un sadarbība, transnacionālo raksturu, lielo apjomu un plašo ģeogrāfisko tvērumu, ietekmi uz piekļuvi mācību mobilitātei un integrāciju Savienībā kopumā, kā arī spēcīgo starptautisko dimensiju, dalībvalstis nevar atbilstīgi un pietiekami sasniegt šīs iniciatīvas mērķus. Kā norādīts programmas "Erasmus+" starpposma novērtējumā, atsevišķām izglītības iestāžu vai dalībvalstu iniciatīvām, pat ja tās uzskatītas par efektīvām un valsts mērogā lietderīgām, trūkst pietiekama mēroga un apjoma, un tās nespēj panākt Eiropas mēroga ietekmi. Tvēruma izteiksmē pat apkopots segums, ko var

nodrošināt viena valsts un pārnozaru pieeja, arvien ir ierobežots salīdzinājumā ar pašreizējo programmu “Erasmus+”.

- **Proporcionalitāte**

Šis priekšlikums mērķtiecīgi un racionāli aptvers visas izglītības un apmācības nozares: skolas, profesionālo izglītību un apmācību, augstāko izglītību un pieaugušo izglītību, kā arī jaunatni un sportu. Tas pastiprinās teorijā un praksē pārbaudītās darbības, kuru ietekme norādīta programmas “Erasmus+” starpposma novērtējumā. Lai panāktu pēc iespējas lielāku ietekmi, tiks palielināts mācību mobilitātes un sadarbības darbību apmērs tajās nozarēs, kurās ir augstākie rādītāji, kas ļautu reaģēt uz lielo neapmierināto pieprasījumu un risinātu 1. iedaļā minētos izaicinājumus. Pastāvošās darbības tiks racionalizētas un tām tiks noteikti precīzāki mērķi (piem., mācības pieaugušajiem, sports un *Jean Monnet* vārdā nosauktie pasākumi), ņemot vērā programmas “Erasmus+” 2014.–2020. gadam starpposma novērtējuma¹³ rezultātus un apspriešanos ar ieinteresētajām personām. Tiks veicināta jaunu un elastīgu formātu izmantošana, lai paplašinātu programmas sasniedzamību (piem., virtuālā sadarbība, īstermiņa un grupu mobilitāte). Jaunas darbības tiks ieviestas ierobežotā skaitā jaunu izaicinājumu un politikas prioritāšu risināšanai (piem., Eiropas universitātes un *Jean Monnet* vārdā nosauktie pasākumi citās izglītības un apmācības jomās). Tiek uzskatīts, ka šie pasākumi ir vispiemērotākie, lai programmu padarītu vairāk iekļaujošu un efektīvāku.

Ierosinātie uzlabojumi tiks integrēti esošās programmas uzbūvē, un tiks izmantoti spēkā esošie īstenošanas mehānismi, lai nodrošinātu pēc iespējas lielāku nepārtrauktību un stabilitāti attiecībā pret iepriekšējo programmu. Tādējādi šī iniciatīva nepārsniedz apjomu, kāds ir nepieciešams noteikto mērķu sasniegšanai.

- **Instrumenta izvēle**

Ierosinātais instruments ir Eiropas Parlamenta un Padomes regula.

3. EX-POST NOVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMA REZULTĀTI

- **Retrospektīvi novērtējumi/esošo tiesību aktu piemērotības pārbaudes**

Iepriekš minētais starpposma novērtējums par programmu “Erasmus+” 2014.–2020. gadam, kurā novērtēts programmas īstenošanas progress laikā no 2014. gada līdz 2016. gadam un ilgtermiņa ietekme uz iepriekšējām programmām, liecina, ka pašreizējai programmai “Erasmus+” ir labi rezultāti tādās jomās kā izglītība, apmācība, jaunatne un sports un to augstu vērtē gan ieinteresētās personas, gan sabiedrība. Dokumentā norādīts, ka šī un iepriekšējās programmas ir devušas ievērojamu pievienoto vērtību. Novērtējumā arī teikts, ka visas iepriekšējās programmas tikušas novērtētas kā ļoti efektīvas, savukārt programma “Erasmus+” ir daudz konsekventāka un būtiskāka un efektivitātes ziņā tikai daļēji pārspēj iepriekšējās programmas. Turklāt dokumentā ir norādīts, ka programmas integrētais raksturs rada pozitīvu ietekmi, aptverot mācības visos kontekstos un visos dzīves posmos (mūžizglītības pieeja). Tāpat tika norādīts, ka īstenošanas režīmi kopumā ir bijuši skaidri un mērķim atbilstoši.

Novērtējumā norādītas dažas jomas, kurās būtu veicami uzlabojumi, īpaši:

- saistībā ar būtiskumu dokumentā ir uzsvērtā nepieciešamība labāk sasniegt cilvēkus, kuriem ir mazāk iespēju, un veicināt mazāku organizāciju dalību, lai programma būtu iekļaujošāka; kā arī stiprināt pasākumus, lai veidotu izpratni par Eiropas integrāciju un piederības sajūtu Eiropai, īpaši jaunākās paaudzes pārstāvjos;

¹³ COM(2018) 50 *final* un SWD(2018) 40 *final*.

- saistībā ar lietderīgumu būtu jāstiprina darbību apmērs nozarēs, kurās ir labākie rādītāji, bet kuras līdz šim ir saņēmušas salīdzinoši mazāku finansējumu — tas attiecas uz skolām, profesionālo izglītību un apmācību, un jaunatnes jomu, jo tās savukārt stiprinās programmas iekļaujošo dimensiju;
- saistībā ar efektivitāti varētu turpināt vienkāršot pieteikšanās un pārskatu sniegšanas procedūras, lai samazinātu administratīvo slogu saņēmējiem, un varētu turpināt optimizēt tiešsaistes procedūras.

Šis priekšlikums daudzējādā ziņā ņem vērā konstatējumus un ierosinājumus par uzlabojumiem, ko sagatavojis ārējais vērtētājs, ņemot vērā nākamo programmu.

Svarīgākie konstatējumi starpposma novērtējumā ir norādīti ietekmes novērtējumā (sk. 1.3.1. iedaļu), un sīki izstrādāts pārskats par konstatējumiem un ieteikumiem ir pieejams Komisijas dienestu darba dokumentā, kas pievienots starpposma novērtējuma ziņojumam¹⁴.

• Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

Sākot ar 2016. gada novembri un lielu daļu no 2017. gada visās programmas valstīs¹⁵ notika apjomīga sabiedriskā apspriešana un apspriešanās ar ieinteresētajām personām saistībā ar programmas “Erasmus+” starpposma novērtējumu. Notika dažādas apspriešanas darbības: daļēji strukturētas intervijas, tiešsaistes aptaujas programmas saņēmējiem, praktisko gadījumu skatīšana un atklāta sabiedriskā apspriešana, kura sākās 2017. gada 28. februārī un ilga trīs mēnešus un kuras mērķis bija apkopot vispārējās sabiedrības un visu ieinteresēto grupu viedokļus. Dati un viedokļi tika apkopoti no programmas īstenošanas struktūrām, struktūrām, kas nav saņēmēji, un struktūrām, kas atbild par citu salīdzināmu programmu īstenošanu. *Ad hoc* apspriešanās ar ieinteresētajām personām notika arī par *Jean Monnet* vārdā nosauktajiem pasākumiem un studentu aizdevumu garantijas mehānismu. Kopumā no visām ieinteresētajām personām tika saņemts vairāk nekā miljons atbilžu.

Programmas valstis iesniedza nacionālos ziņojumus par to teritorijā īstenotajām un valstu vadītajām programmas “Erasmus+” darbībām un to ietekmi.

Apspriešanās laikā apkopotie dati liecināja, ka dalībvalstis, mācību iestādes un dalībnieki vienprātīgi atbalsta programmas tālāku stiprināšanu, vienlaikus saglabājot programmas stabilitāti un nepārtrauktību pamatsistēmas uzbūves un īstenošanas mehānismu izteiksmē. Apspriešanās laikā tika norādīts, ka uzlabojumi būtu jāveic galvenokārt tādās jomās kā nepieciešamība turpmāk vienkāršot programmas noteikumus un samazināt administratīvo slogu, īpaši saistībā ar decentralizētām starptautiskām darbībām augstākās izglītības jomā, un padarīt programmu vairāk iekļaujošu. Tika arī ierosināts pārskatīt programmas aptverto nozaru sadalījumu piešķirtā finansējuma izteiksmē un attiecīgi pasākumu apmēru nozaru dalījumā.

Ieinteresētās personas arī uzsvēra, ka nākamajai programmai vajadzētu palikt integrētai, to vajadzētu virzīt koncepcijai par mūžizglītību, un aicināja turpināt vienkāršot programmas procedūras un procesus, kas nozīmē arī optimizēt tiešsaistes rīkus un panākt elastīgāku budžetu. Tas ir īpaši svarīgi saistībā ar programmas starptautiskajām darbībām augstākās izglītības jomā, jo šīs darbības pārvalda valsts aģentūras atsevišķi katrā reģionā un pārāk stingri. Ieinteresētās personas arī aicināja stiprināt sinerģiju ar Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem.

¹⁴ SWD(2018) 40 *final*.

¹⁵ Programmas valstis ir 28 dalībvalstis, Islande, Lihtenšteina, Maķedonija, Norvēģija un Turcija.

Atsevišķa atklāta sabiedriskā apspriešana¹⁶ notika no 2018. gada 9. janvāra līdz 9. martam saistībā ar gatavošanos nākamajām finanšu programmu laikposmam pēc 2020. gada, un tās laikā ieinteresētās personas cita starpā tika aicinātas sniegt idejas par nākamās programmu veidolu.

Šī apspriešana apstiprināja, ka pašreizējā programma “*Erasmus+*” tiek uztverta kā viena no visveiksmīgākajām un arī būtiskākajām Savienības programmām. Ieinteresētās personas uzsvēra *Erasmus+* pievienoto vērtību Eiropā salīdzinājumā ar līdzīgām nacionālām programmām. Programmas integrētā uzbūve un vadības režīmi tika atzīti par atbilstīgiem un piemērotiem.

Saistībā ar nākamās programmas galvenajiem izaicinājumiem apspriešanas laikā apstiprinājās konstatējumi no iepriekšējo apspriešanas darbībām (nepieciešamība efektīvi sasniegt visnelabvēlīgākā situācijā esošās mērķgrupas un veicināt tautas organizāciju un jaunpienācēju līdzdalību; nepietiekams finansējums, ko uzskata par šķērslī tam, lai programma pilnībā sasniegtu savu potenciālu, nepieciešamība turpināt pieteikumu un pārskatu sniegšanas procesu vienkāršošanu). Ieinteresētās personas arī norādīja, ka studentu aizdevumu garantijas mehānismam ir ierobežota pievienotā vērtība.

Saistībā ar nākamās programmas mērķiem ieinteresētās personas uzsvēra nepieciešamību noteikt citus mērķus prioritātēm, lai panāktu lielāku sociālo iekļaušanu un adekvātumu, izglītības un apmācības modernizēšanu, kā arī vairāk uzsvērt Eiropas identitāti, aktīvu pilsonisko nostāju un līdzdalību demokrātiskajos procesos. Ieinteresēto personu svarīgākie vēstījumi bija par lielāku izvēli saistībā ar īstermiņa mobilitāti, mobilitātes iespējām skolēniem un lielāku pieaugušo mobilitāti, izglītības diplomu savstarpēju atzīšanu, lielāku virtuālo rīku skaitu, lielāku mazo projektu skaitu, lielāku programmas budžetu, spēcīgākas saites veidošanu ar kaimiņvalstīm un plašāku ģeogrāfisko tvērumu sadarbībai ar citām valstīm, lielāku elastību, plašākām pārnozaru sadarbības iespējām. Ieinteresētās personas arī aicināja veidot lielāku sinerģiju ar Eiropas Sociālo fondu un uzlabot projektu rezultātu izplatīšanu un efektīvu izmantošanu.

Apspriešanās ar ieinteresētajām personām sīkāk aprakstīta iepriekš minētajā starpposma novērtējumā un ietekmes novērtējumā (sk. tā II pielikumu).

- **Ārējo ekspertu zināšanas**

Komisija izmantoja ārēja līgumslēdzēja eksperta zināšanas un citus pārskatītus pētījumus saistībā ar minēto programmas starpposma novērtējumu.

Savā ziņojumā¹⁷ līgumslēdzējs apkopoja sava novērtējuma konstatējumus par programmu “*Erasmus+*” 2014.–2016. gadā un iepriekšējām programmām 2007.–2013. gadā. Analīze aptvēra visas programmas nozares: izglītību, apmācību, jaunatni un sportu, kā arī *Jean Monnet* vārdā nosauktos pasākumus un studentu aizdevumu garantijas mehānismu. Tas arī aptvēra visus finansēto darbību veidus. Turklāt novērtējums piedāvāja mērķtiecīgu novērtējumu par darbību, kas patlaban tiek vadīta programmā, “E-mērķsadarbība plus”.

Novērtējumam tika izmantoti pieci kritēriji (būtiskums, konsekvence, lietderīgums, efektivitāte un Savienības pievienotā vērtība).

Turklāt ziņojumam bija pievienoti vairāki atsevišķi ziņojumi: studentu aizdevumu garantijas mehānisma un *Jean Monnet* vārdā nosaukto pasākumu novērtējums, konspektīvs ziņojums

¹⁶ Apspriešanos vadīja Eiropas Komisijas Ģenerālsēkretariāts, un tika aptvertas programmu kopas tādās jomās kā izglītība/apmācība, kultūra, pilsonība un tieslietas. Apspriešanās laikā tika saņemtas 1127 atbildes, kas tieši attiecās uz programmu “*Erasmus+*”. [Atklāta sabiedriskā apspriešana par ES fondiem tādās jomās kā vērtības un mobilitāte.](#)

¹⁷ Sk. http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/evaluations_lv.

par 2017. gada februārī sāktās un trīs mēnešus ilgās atklātās sabiedriskās apspriešanas rezultātiem, un valstu iestāžu ziņojumu kopsavilkums.

Savā ziņojumā līgumslēdzējs norādīja vairākas jomas, kurās būtu jāveic uzlabojumi, un sniedza attiecīgus ierosinājumus. Kā norādīts iepriekš, Komisija izmantoja šos konstatējumus un ierosinājumus savā ziņojumā par programmas “Erasmus+” starpposma novērtējumu.

- **Ietekmes novērtējums**

Ietekmes novērtējums pievēršas divām iespējām:

- (1) turpināt programmu tās pašreizējā formā ar pašreizējo budžetu, kas koriģēts, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Savienības (ES-27), kas nozīmē, ka minimālā kritiskā masa ieguldījumiem izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta jomā Savienības līmenī arī turpmāk būs ar pozitīvu iznākumu. Varētu panākt nedaudz lielāku efektivitāti, racionalizējot un nosakot citu mērķi dažām pastāvošām darbībām;
- (2) izveidot spēcīgāku, vairāk iekļaujošu un plašāku programmu ar vairākiem uzlabojumiem, kas ļautu programmai labāk risināt starpposma novērtējumā un tam sekojošajā apspriešanā konstatētos izaicinājumus, arī ņemot vērā jaunākās politikas tendences.

Ietekmes novērtējumā norādītā vēlamā iespēja ir spēcīgāka programma atbilstīgi 2018. gada 2. maija paziņojumam par daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam.

Ietekmes novērtējumā tika izstrādātas vairākas pakārtotas iespējas, kas pievēršas uzlabojumiem un jauninājumiem salīdzinājumā ar pašreizējo programmu, vienlaikus saglabājot pašreizējās programmas integrēto uzbūvi un īstenošanas mehānismus. Novērtējumā sniegts indikatīvs prioritāšu saraksts par vairākiem uzlabojumiem un jauninājumiem, kurus varētu īstenot, ja nākamajā daudzgadu shēmā programmas budžets tiktu nedaudz palielināts, savukārt citus uzlabojumus un jauninājumus varētu īstenot tikai tad, ja kopējais budžets tiktu vairāk palielināts.

Finansēto darbību tvērums un apmērs:

- varētu palikt nemainīgs ar līdzīgu finansējumu, veicot uzlabojumus tikai saistībā ar efektivitāti un vienkāršošanu, racionalizējot un nosakot citus mērķus noteiktām darbībām, un ļaujot programmai strādāt tikpat efektīvi, cik 2014.–2020. plānošanas periodā; vai
- ja programmas finansējums tiktu palielināts, dažādu pastāvošo darbību tvērums un apmērs varētu palielināties un noteiktos jaunos pasākumus (tostarp izmaksu ziņā ietilpīgus pasākumus) varētu īstenot pilnā apmērā, paplašinot programmas tvērumu un palielinot Eiropas pievienoto vērtību.

Otrais priekšlikums tika uzskatīts par labāko politikas iespēju šādu apsvērumu dēļ:

- programmas mērķu izteiksmē vēlamā politikas iespēja labāk reaģē uz nepieciešamību izveidot instrumentu, kas efektīvi īsteno Savienības mērķus pēc 2020. gada, īpaši nepieciešamību palielināt mobilitāti un apmaiņu visās izglītības apguvēju kategorijās, un nepieciešamību veltīt lielākas pūles, lai sasniegtu izglītības apguvējus, kam ir mazāk iespēju, un palielināt sadarbības iespējas, tostarp mazākām organizācijām, tādējādi savedot kopā eiropiešus un stiprinot Eiropas identitāti un apņemšanos saglabāt Eiropas kopējās vērtības arvien pieaugoša populisma apstākļos;
- prioritāšu izteiksmē vēlamā politikas iespēja izstrādāta tā, lai labāk salāgotu darbības ar Savienības līmenī noteiktām prioritātēm, un ņem vērā ieinteresēto personu un

vispārējās sabiedrības viedokli, kas sniegts saistībā ar starpposma novērtējumu un kampaņu saistībā ar programmas “*Erasmus*” 30 gadu pastāvēšanu. Tas nozīmē racionalizēt un noteikt citus mērķus dažām pastāvošām darbībām. Piemēram, dažas darbības būs īpaši vērstas uz pasākumiem, kas veicina kompetenču attīstību uz nākotni vērstās jomās; citas būs vērstas uz inovācijas veicināšanu izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta jomā; *Jean Monnet* vārdā nosauktajiem pasākumiem tiks daļēji noteikts cits mērķis, lai tie būtu vērsti uz, piemēram, skolēniem, pasākumi pieaugušo izglītības nozarē būs vērsti uz konkrētāku mērķgrupu (cilvēki ar zemāku prasmju līmeni). Tajā pašā laikā priekšlikums pastiprina programmas iekļaušanas dimensiju, pieņemot noteiktas jau pastāvošas darbības un ieviešot jaunus pasākumus (piemēram, īstermiņa un grupu mobilitāti un virtuālo sadarbību). Turklāt vēlamā politikas iespēja pieļauj zināmu elastību, lai tiktu ņemtas vērā prioritātes un vajadzības, kas parādīsies plānošanas perioda laikā.

- Īstenošanas mehānisma izteiksmē vēlamā politikas iespēja, kuras mērķis ir saglabāt pašreizējās programmas “*Erasmus+*” zināmā mērā vienreizējo pārvaldības režīmu apvienojumu, pamatojoties uz pozitīvo pieredzi programmas īstenošanā, kas atzīta starpposma novērtējumā, ļaus koncentrēties uz īstenošanu un sniegumu, vienlaikus samazinot administratīvo slogu. Valstu aģentūras, kas izveidotas katrā programmas valstī, kura piedalās pašreizējā programmā “*Erasmus+*” (netiešā pārvaldība), arī turpmāk būs atbildīgas par finansējuma galvenās daļas, t. i., lielāko daļu līdzekļu, kas piešķirti mobilitātes un sadarbības darbībām, pārvaldību. Valstu aģentūras spēj pārvaldīt apjomīgas darbības, kuras maksā salīdzinoši maz un kurām nepieciešams, lai saņēmējs atrodas tuvu, lai tās būtu pielāgotas valsts izglītības, apmācības un ar jauniešiem saistītu sistēmu dažādībai un salāgotas ar valsts prioritātēm. Tiešā pārvaldība tiktu saglabāta attiecībā uz vairākām konkrētām darbībām, kam 1) nav kritiskās budžeta masas, lai tiktu decentralizētas, 2) ir nepieciešama Eiropas vai globāla mēroga intervence, 3) konceptuālais līmenis vēl nav īsti izstrādāts un pirms decentralizācijas ir vajadzīgs “izmēģinājuma” posms vai 4) ir nepieciešama uz izcilību balstīta konkurence. Turklāt vēlamā politikas iespēja pieļauj zināmu elastību, lai tiktu ņemtas vērā prioritātes un vajadzības, kas parādīsies daudzgadu plānošanas perioda laikā.

Šis priekšlikums pilnībā atbilst vēlamajai politikas iespējai.

Regulējuma kontroles padome 2018. gada 13. aprīlī sagatavoja pozitīvu atzinumu ar atrunām¹⁸, norādot, ka ietekmes novērtējuma ziņojuma projekts būtu jākorrigē, lai tajā iekļautu padomes ierosinājumus saistībā ar dažiem svarīgiem aspektiem. Tādējādi ziņojums tika pārskatīts, lai

- (1) skaidrāk ieskicētu pamatojumu, efektivitātes ieguvumus un pievienoto vērtību saistībā ar dažu ierosināto darbību — īpaši *Jean Monnet* vārdā nosaukto pasākumu, sporta un pieaugušo izglītības darbību — turpināšanu un paplašināšanu;
- (2) turpinātu izstrādāt analīzi par jauno iniciatīvu lietderīgumu un būtiskumu un skaidrotu ierosinātās darbības saistībā ar skolēnu mobilitāti; pastiprinātu prioritāšu noteikšanu saistībā ar ierosinātām jaunām vai paplašinātām darbībām un labāk izgaismotu potenciālos riskus un to mazināšanas veidus;
- (3) skaidrotu iekļaušanas jēdzienu un tā ietekmi uz programmu “*Erasmus*”, un turpinātu skaidrot potenciālo sinerģiju ar citām Savienības programmām un instrumentiem.

¹⁸ SEC(2018) 265. Šis atzinums attiecas uz ietekmes novērtējuma ziņojuma projektu, kas atšķiras no pieņemtā dokumenta.

Atzinums un ietekmes novērtējuma ziņojumā veiktie pielāgojumi ir sīkāk izklāstīti pirmajā pielikumā.

- **Vienkāršošana**

Atbilstīgi vienam no transversālajiem mērķiem daudzgadu finanšu shēmā periodam pēc 2020. gada šī priekšlikuma mērķis ir samazināt slogu saņēmējiem un īstenošanas struktūrām. Noteikumi un procedūras, piemēram, dotāciju atlase, pārskatu sniegšana, pārraudzība un kontrole, tiek pēc iespējas salāgoti ar noteikumiem un procedūrām, kas ir kopīgi visiem finansēšanas instrumentiem, un pēc iespējas tiek izmantoti Finanšu regulas¹⁹ kopīgie horizontālie noteikumi. Vienkāršojot un racionalizējot kopīgos rādītājus un atlases kritērijus, tiks samazināts slogs, kas ir uzlikts tieši saņēmējiem un valsts aģentūrām. Turklāt administratīvais slogs saņēmējiem tiks samazināts tādējādi, ka pilnībā tiks izmantoti uzlabotie tiešsaistes rīki.

Uzlabojumi un jauninājumi tiks integrēti pašreizējā programmas uzbūvē, un tiks izmantoti pašreizējie īstenošanas mehānismi. Lai pēc iespējas nodrošinātu nepārtrauktību salīdzinājumā ar 2014.–2020. gada plānošanas periodu, tiks izveidota viegla un samērīga procedūra, lai atkārtoti tiktu noteiktas valsts aģentūras, kas atbild par programmas īstenošanu valstī, un neatkarīgas revīzijas struktūras, kas bija atbildīgas par revīziju veikšanu pašreizējā plānošanas periodā. Viegla procedūra īstenošanas struktūru noteikšanai dos labumu tādējādi, ka, sagatavojot nākamās paaudzes programmu, tiks atbrīvoti resursi valsts līmenī.

Tāpat šī priekšlikuma mērķis ir turpināt vienkāršot un racionalizēt programmas uzbūvi. Atbilstīgi ierosinājumiem starpposma novērtējumā dažu darbību struktūra kļūs racionālāka, lai to mērķis būtu precīzāks un tiktu novērsta pārklāšanās, piemēram, diferencējot partnerības, kas koncentrējas uz inovāciju, un partnerības, kuru nolūks ir savstarpēja mācīšanās, sadarbība un paraugprakses apmaiņa. Turklāt vairākums mobilitātes darbību tiks apvienotas vienā un tajā pašā pamatdarbībā, pārnesot skolēnu mobilitāti no 2. pamatdarbības (starporganizāciju sadarbība) uz 1. pamatdarbību (personu mācību mobilitāte). Programmas darbības tagad tiks organizētas pēc “pamatdarbības” principa, tostarp sporta jomā, tādējādi tiks veicināta starpnozaru dinamika.

Mazākām organizācijām, piemēram, tautas organizācijām, jaunpienācējiem un personām, kas ir grūti sasniedzamas, tiks atvieglota piekļuve nākamajai programmai. Potenciālos kandidātus var atturēt pieteikšanās procedūras un arī administratīvais slogs, kas izriet no Savienības projektu pārvaldības. Pat ja pieteikuma iesniedzēji novērtē to, ka tiek izmantotas vienkāršotas izmaksu izvēles un dotācijas (vienreizējs maksājums, vienības izmaksas un vienota likme), dažiem, īpaši mazākām organizācijām, birokrātija sagādā lielas problēmas, piemēram, tādās jomās kā skolas, pieaugušo izglītība un jaunatne. Šis priekšlikums īsteno darbību (mazas partnerības), kas ir īpaši izstrādāta šādiem nelieliem dalībniekiem un kam ir zemāks administratīvo kritēriju un prasību līmenis nekā citiem tradicionāliem sadarbības projektiem, lai organizācijām ar mazu darbības jaudu un jaunpienācējiem būtu mazāk šķēršļu, kas neļautu piekļūt programmai. Šī darbība arī atbalsta elastīgus formātus (parasti transnacionālus un izņēmuma gadījumos valstu pasākumus ar spēcīgu Eiropas dimensiju), ļaujot organizācijām sasniegt cilvēkus, kam ir mazāk iespēju.

Citu konkrētu Savienības mobilitātes shēmu, kurām ir izteikta mācīšanās dimensija, integrēšana programmā no citām politikas jomām veicinās saskaņotāku īstenošanu, kā arī turpmāku vienkāršošanu un efektivitātes pieaugumu. Tā arī atvieglos saņēmējiem un

¹⁹ [Atsauce].

ieinteresētajām personām piekļuvi mācību mobilitātei, tuvinoties idejai par “vienas pieturas aģentūras” nodrošināšanu Savienības mobilitātes shēmām, izmantojot programmu “Erasmus”.

Turklāt, kā liecina starpposma novērtējums, pastāv nepieciešamība ievērojami vienkāršot programmas starptautisko darbību īstenošanu. Patlaban dažas šo darbību daļas tiek finansētas, izmantojot četrus dažādus Savienības ārējās sadarbības instrumentus²⁰ un Eiropas Attīstības fondu. Šīs darbības tiks vienkāršotas, samazinot ārējās sadarbības instrumentu skaitu un racionalizējot procedūras “Erasmus” darbību īstenošanas plānošanai šo instrumentu ietvaros.

- **Pamattiesības**

Šis priekšlikums pilnībā atbilst Savienības Pamattiesību hartai. Īpaši šajā priekšlikumā ir pilnībā ņemts vērā Hartas 14. pants (Tiesības uz izglītību), 15. pants (Brīvība izvēlēties profesiju un tiesības strādāt), 21. pants (Diskriminācijas aizliegums), 23. pants (Vīriešu un sieviešu līdztiesība), 24. pants (Bērnu tiesības), 26. pants (Invalīdu integrācija), 31. pants (Godīgi un taisnīgi darba apstākļi) un 32. pants (Bērnu darba aizliegšana un strādājošu jauniešu aizsardzība).

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Atbilstīgi Komisijas priekšlikumam par daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam finansējums programmas īstenošanai šajā periodā būs EUR 30 000 000 000.

Sīkāka informācija par ietekmi uz budžetu un nepieciešamajiem cilvēkresursiem un administratīvajiem resursiem sniegta tiesību akta priekšlikuma finanšu pārskatā, kas pievienots šim priekšlikumam.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Programmas sniegums tiks pastāvīgi uzraudzīts pārvaldības, pārskatu sniegšanas un pārskatatbildības, komunikācijas, pārredzamības un rezultātu izmantošanas nolūkā. Galvenie darbības rādītāji tiks sniegti ierosinātās regulas pielikumā, bet Komisija plāno ieviest pastāvīgas uzraudzības darbības, kā sīkāk paskaidrots ietekmes novērtējuma 5.1. iedaļā. Uzraudzības darbību mērķis būs novērtēt, kāds progress panākts, lai sasniegtu programmas snieguma un rezultātu mērķus, un izsekot snieguma rādītājiem īsā, vidējā un ilgā termiņā, pamatojoties uz iepriekš noteiktiem mērķiem un standartiem.

Turklāt plānošanas cikla laikā ierobežotā reižu skaitā tiks vērtēti sarežģītāki un augstāki ilgtermiņa ietekmes rādītāji, vai nu saistībā ar oficiālo starpposma un *ex-post* novērtējumu par nākamo programmu, vai arī ārējiem ekspertiem veicot īpašus neatkarīgus pētījumus un apsekojumus. Daži apsekojumi varētu tikt izmantoti, lai vērtētu noteiktu programmas darbību cēloņsakarības radīto ietekmi.

Turklāt uzraudzības un novērtēšanas kārtība, ņemot vērā starpposma novērtējuma ziņojuma rezultātus par programmu “Erasmus+” 2014.–2020. gadam, novērsīs nevajadzīga sloga veidošanos programmas saņēmējiem un īstenošanas struktūrām, un tas izpaudīsies kā apsekojumu skaits un biežums, respondentu paraugi, apkopoto datu apjoms un sarežģītības pakāpe u. c.

²⁰ Pirmspievienošanās palīdzības instruments (IPA); Eiropas Kaimiņattiecību instruments (EKI); Attīstības sadarbības instruments (ASI); Partnerības instruments sadarbībai ar trešām valstīm (PI).

Dalībvalstis dos ieguldījumu uzraudzības un novērtēšanas procesā, izmantojot nacionālos ziņojumus par programmas īstenošanu to teritorijās.

Novērtējumi tiks veikti atbilstīgi 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīguma²¹ 22. un 23. pantam, saskaņā ar kuru trīs iestādes vienojās, ka spēkā esošo tiesību aktu un politikas izvērtēšanai būtu jāveido pamats ietekmes novērtējumiem attiecībā uz turpmākās rīcības iespējām. Novērtējumos tiks izvērtēta programmas ietekme, pamatojoties uz programmas rādītājiem/mērķiem un sīki izstrādātu analīzi par to, cik lielā mērā programmu var uzskatīt par būtisku, lietderīgu, efektīvu, vai tā dod pietiekamu ES pievienoto vērtību un atbilst citām ES politikām. Novērtējumos tiks iekļauta gūtā mācība, nosakot trūkumus/problēmas vai iespējas veikt turpmākus uzlabojumus darbībām vai to rezultātiem un palīdzot pēc iespējas veicināt rezultātu izmantošanu/ietekmi.

- **Konkrēto priekšlikuma noteikumu sīkāks skaidrojums**

I nodaļā — Vispārīgi noteikumi — izklāstīts ierosinātās regulas priekšmets, sniegtas noteiktu terminu definīcijas šīs regulas nolūkiem, kā arī sniegti programmas vispārējie un konkrētie mērķi. Programmas mērķis ir sniegt atbalstu cilvēku izglītības, profesionālajai un personiskajai attīstībai izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta jomā Eiropā un ārpus tās robežām, tādējādi veicinot ilgtspējīgu izaugsmi, nodarbinātību un sociālo kohēziju un stiprinot Eiropas identitāti. Programma ir pamatinstruments, kas atbalsta Savienības politikas īstenošanu izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta jomā.

Konkrētie mērķi ir noteikti katrai no trim programmas politikas jomām (izglītība un apmācība, jaunatne un sports).

Katra no trim politikas jomām ir strukturēta trīs pamatdarbībās: “Mācību mobilitāte” (1. pamatdarbība), “Starporganizāciju un starpiestāžu sadarbība” (2. pamatdarbība) un “Atbalsts politikas izstrādei un sadarbībai” (3. pamatdarbība).

II–IV nodaļā ir noteiktas darbības, ko programma atbalsta katrā politikas jomā un katras pamatdarbības ietvaros; attiecīgās jomas ir izglītība un apmācība (II nodaļa), jaunatne (III nodaļa) un sports (IV nodaļa).

V nodaļā — Finanšu noteikumi — ir noteikts programmas budžets 2021.–2027. gadam, kā arī paredzētās Savienības finansējuma formas. Sākotnējā atsaucē summa ir EUR 30 000 000 000. Ir arī noteikts, ka papildu finanšu ieguldījumi tiks piešķirti ārējo instrumentu ietvaros. Dažas minimālās summas vai robežvērtības ir noteiktas dažām darbībām, lai likumdevēji virzītu programmas dažādo dimensiju īstenošanu.

VI nodaļā — Līdzdalība programmā — ir precizēts, kuras trešās valstis var tikt asociētas programmai, un uzskaitīti nosacījumi to pilnīgai dalībai programmā kopā ar dalībvalstīm. Šīm trešām valstīm jāizpilda visi nosacījumi, kas šajā regulā noteikti dalībvalstīm, piemēram, pienākums izveidot valsts aģentūru. Tomēr organizācijas un atsevišķas personas no citām trešām valstīm drīkst piedalīties programmas atbalstītās noteiktās darbībās. Šajā nodaļā arī precizēti daži īpaši noteikumi, kuru piemēro tiešai un netiešai pārvaldībai, ņemot vērā Finanšu regulu, īpaši par to, kādas vienības var pieteikties finansējumam un par ekspertu dalību Finanšu regulas [150. panta 3. punktā] minētajā novērtēšanas komitejā.

VII nodaļā — Plānošana, uzraudzība un novērtēšana — ir izklāstīti nepieciešamie noteikumi Komisijas pilnvarošanai pieņemt darba programmas un deleģētās pilnvaras pārskatīt un/vai

²¹ Iestāžu 2016. gada 13. aprīļa Nolīgums starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par labāku likumdošanas procesu (OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.).

papildināt darbības rādītājus. Te arī precizētas prasības saistībā ar programmas snieguma uzraudzību, pārskatu sniegšanu un novērtēšanu.

VIII nodaļā — Informācija, komunikācija un izplatīšana — ir noteiktas prasības visiem iesaistītajiem dalībniekiem saistībā ar informācijas izplatīšanu, publiskošanu un turpmākiem pasākumiem par visām programmas atbalstītajām darbībām.

IX nodaļā — Pārvaldība un revīzijas sistēma — ir izklāstīti noteikumi par programmas īstenošanas struktūru izveidi un darbību. Pārvaldības ziņā ierosinātais īstenošanas mehānisms ir netiešas pārvaldības un tiešas pārvaldības apvienojums. Pārvaldības režīmu apvienojums par pamatu izmanto pašreizējā programmā esošās struktūras. Valstu aģentūras būs atbildīgas par programmas finansējuma lielākās daļas pārvaldību.

X nodaļā — Kontroles sistēma — ir noteikta vajadzīgā uzraudzības sistēma, kas nodrošina, ka, īstenojot šīs regulas finansētās darbības, tiek pienācīgi ņemta vērā Savienības finanšu interešu aizsardzība.

XI nodaļā — Papildināmība ar citām Savienības politikas jomām, programmām un fondiem — ir noteikts, ka programma jāīsteno tā, lai nodrošinātu programmas vispārīgu atbilstību un papildināmību ar citām Savienības politikām un instrumentiem, kā arī finansējuma papildināšanas principu. Ir paredzēti īpaši noteikumi, lai nodrošinātu papildināmību starp programmu un Eiropas strukturālo un investīciju fondu.

XII nodaļā — Pārejas un nobeiguma noteikumi — ir izklāstīti nepieciešamie noteikumi deleģēto pilnvaru nodošanai Komisijai un nepieciešamībai nodrošināt pāreju starp programmām. Saistībā ar Regulā (ES) Nr. 182/2011 paredzēto prasību par komiteju, kurai jāsniedz atbalsts Komisijai īstenošanas aktu pieņemšanā, priekšlikumā ir noteikta komiteja, kas ir izveidota saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1288/2013, ar ko izveido programmu “Erasmus+”, 36. pantu. Nobeiguma noteikumi paredz datumu, kurā stājas spēkā ierosinātā regula, kas uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs no 2021. gada 1. janvāra.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

**ar ko izveido Savienības programmu izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta jomā
“Erasmus” un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1288/2013**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 165. panta 4. punktu un 166. panta 4. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu²²,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu²³,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Strauju un nopietnu pārmaiņu apstākļos, kuras izraisījusi tehnoloģiskā revolūcija un globalizācija, ir būtiski veikt ieguldījumus mācību mobilitātē, sadarbībā un novatoriskas politikas izstrādē izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta jomās, lai veidotu iekļaujošas, saliedētas un noturīgas sabiedrības un saglabātu Savienības konkurētspēju, vienlaikus palīdzot stiprināt Eiropas identitāti un demokrātiskāku Savienību.
- (2) Savā 2017. gada 14. novembra paziņojumā “Eiropas identitātes stiprināšana ar izglītību un kultūru” Komisija nāca klajā ar redzējumu par apņemšanos strādāt, lai līdz 2025. gadam izveidot Eiropas izglītības telpu, kurā robežas nebūtu šķērslis mācībām; Savienību, kur laika pavadīšana citā dalībvalstī studiju, mācību vai darba nolūkā neatkarīgi no veida vai izkārtojuma kļūtu par standartu un kur par normu kļūtu papildus dzimtajai valodai runāt vēl divās citās valodās; Savienību, kurā cilvēkiem būtu spēcīga eiropieša identitāte, kultūras mantojuma un Eiropas daudzveidības apziņa. Šajā kontekstā Komisija uzsvēra nepieciešamību uzlabot teorijā un praksē pārbaudīto programmu “Erasmus+” visās izglītojamo kategorijās, uz kurām tā jau attiecas, un vērsties pie tiem izglītojamajiem, kuriem ir mazāk iespēju.
- (3) Izglītības, apmācības un jaunatnes nozīme Eiropas Savienības nākotnē ir atspoguļota Komisijas 2018. gada 14. februāra paziņojumā “Jauna un moderna Eiropas Savienības daudzgadu finanšu shēma, kura efektīvi īsteno tās prioritātes pēc 2020. gada”²⁴, kurā uzsvērtā nepieciešamība izpildīt saistības, ko dalībvalstis uzņēmušās Gēteborgas

²² OV C [...], [...], [...]. lpp.

²³ OV C [...], [...], [...]. lpp.

²⁴ COM(2018) 98 *final*.

sociālajā samītā, tostarp pilnībā īstenojot Eiropas sociālo tiesību pīlāru²⁵ un tā pirmo principu par izglītību, apmācību un mūžizglītību. Paziņojumā uzsvērts, ka ir jāpastiprina mobilitāte un apmaiņa, tostarp, izmantojot būtiski pastiprinātu, iekļaujošu un paplašinātu programmu, kā Eiropadome aicināja savos 2017. gada 14. decembra secinājumos.

- (4) 2017. gada 17. novembrī Eiropas Parlaments, Padome un Komisija svinīgi proklamēja un parakstīja Eiropas sociālo tiesību pīlāru, kurā kā pirmais princips ir noteikts, ka ikvienam ir tiesības uz kvalitatīvu un iekļaujošu izglītību, apmācību un mūžizglītību, lai varētu saglabāt un iegūt iemaņas, kas dotu iespējas pilnā mērā piedalīties sabiedrības dzīvē un veiksmīgi īstenot pārejas darba tirgū.
- (5) 2016. gada 16. septembrī Bratislavā divdesmit septiņu dalībvalstu vadītāji uzsvēra savu apņemšanos nodrošināt jauniešiem labākas iespējas. Romas deklarācijā, ko 27 dalībvalstu un Eiropadomes, Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas vadītāji pieņēma 2017. gada 25. martā, ir pausta apņemšanās izveidot Savienību, kurā jaunieši gūst labāko izglītību un apmācību un var studēt un atrast darbu visā Savienībā. Savienību, kas saglabā mūsu kultūras mantojumu un sekmē kultūras daudzveidību.
- (6) Programmas “Erasmus+” (2014.–2020. gads) starpposma novērtējuma ziņojums apstiprināja, ka vienotas izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta programmas izveide būtiski vienkāršojusi, racionalizējusi un ļāvusi panākt sinerģijas Programmas pārvaldībā, lai gan turpmākai 2014.–2020. gada Programmas efektivitātes pieauguma konsolidācijai nepieciešami turpmāki uzlabojumi. Apspriežoties par starpposma novērtējumu un par turpmāko Programmu, dalībvalstis un ieinteresētās personas izteica spēcīgu aicinājumu nodrošināt nepārtrauktību Programmas darbības jomā, uzbūvē un īstenošanas mehānismos, vienlaikus aicinot ieviest vairākus uzlabojumus, piemēram, padarīt Programmu iekļaujošāku. Viņi arī puda pilnīgu atbalstu integrētas Programmas saglabāšanai, kuras pamatā ir mūžizglītības paradigma. Eiropas Parlaments 2017. gada 2. februāra rezolūcijā par “Erasmus+” īstenošanu atzinīgi novērtēja programmas integrēto struktūru un aicināja Komisiju pilnībā izmantot programmas mūžizglītības dimensiju, sekmējot un veicinot starpnozaru sadarbību turpmākajā programmā. Dalībvalstis un ieinteresētās personas arī uzsvēra vajadzību Programmā saglabāt spēcīgu starptautisku dimensiju un to attiecināt arī uz citām izglītības un apmācības nozarēm.
- (7) Atklāta sabiedriskā apspriešana par Savienības finansējumu vērtību un mobilitātes jomā apstiprināja šos galvenos konstatējumus un uzsvēra nepieciešamību padarīt nākamo programmu iekļaujošāku un turpināt prioritāri koncentrēties uz izglītības un apmācības sistēmu modernizēšanu, kā arī stiprināt prioritātes, lai veicinātu Eiropas identitāti, aktīvu pilsonību un līdzdalību demokrātiskā dzīvē.
- (8) Paziņojumā “Mūsdienīgs budžets Savienībai, kas aizsargā, dod iespējas un aizstāv — daudzgadu finanšu shēma 2021.–2027. gadam”²⁶, kas pieņemts 2018. gada 2. maijā, Komisija aicināja nākamajā finanšu shēmā likt lielāku uzsvaru uz “jaunatni”, jo īpaši vairāk nekā dubultojot programmas “Erasmus+” (2014–2020) apmēru, kas ir viens no Savienības visatpazīstamākajiem veiksmes stāstiem. Jaunās Programmas uzmanības centrā vajadzētu būt iekļautībai, un tai būtu jāsasniedz vairāk jauniešu, kuriem ir mazāk iespēju. Tādējādi lielāks skaits jauniešu varētu pārcelties uz citu valsti, lai mācītos vai strādātu.

²⁵ OV C 428, 13.12.2017., 10. lpp.

²⁶ COM (2018) 321 *final*.

- (9) Šajā kontekstā ir nepieciešams izveidot programmas izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta jomā “Erasmus+” 2014. — 2020. gadam, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1288/2013²⁷, pēcteci (“Programma”). Lai veicinātu elastīgus mācīšanās veidus, kas ļauj personām attīstīt kompetences, kas vajadzīgas, lai risinātu XXI gadsimta problēmas, būtu jā saglabā 2014. — 2020. gada programmas integrētā būtība, kas aptver mācīšanos visos kontekstos — formālo, neformālo un ikdienējo.
- (10) Programmai vajadzētu būt aprīkotai tā, lai tā kļūtu par pat lielāku ieguldījumu Savienības politikas mērķu un prioritāšu īstenošanā izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta jomā. Saskaņota mūžizglītības pieeja ir būtiska, lai pārvaldītu dažādas pārejas, ar kurām cilvēki saskarsies dzīves cikla laikā. Īstenojot šo pieeju, nākamajai Programmai būtu jā saglabā cieša saikne ar vispārējo stratēģisko satvaru Savienības politikas sadarbībai izglītības, apmācības un jaunatnes jomā, tostarp attiecībā uz skolu, augstākās izglītības, profesionālās izglītības un apmācības un pieaugušo izglītības politikas darba kārtībām, vienlaikus pastiprinot un attīstot jaunas sinerģijas ar citām saistītām Savienības programmām un politikas jomām.
- (11) Programma ir svarīgs elements Eiropas izglītības telpas izveidē. Tā būtu jā aprīko tā, lai sniegtu ieguldījumu stratēģiskajā satvarā sadarbībai izglītības un apmācības jomā un Prasmju programmas Eiropai²⁸ pēcteci, paužot kopīgu apņemšanos nodrošināt prasmju un kompetenču stratēģisko nozīmi darbvietu, izaugsmes un konkurētspējas uzturēšanā. Tai būtu jā sniedz atbalsts dalībvalstīm, palīdzot tām sasniegt Parīzes deklarācijā noteiktos mērķus par pilsoniskuma un kopīgo vērtību — brīvības, iecietības un diskriminācijas aizlieguma — veicināšanu ar izglītības palīdzību²⁹.
- (12) Programmai vajadzētu būt saskanīgai ar jauno Eiropas Savienības jaunatnes stratēģiju³⁰, Eiropas sadarbības satvaru jaunatnes jomā 2019. — 2027. gadam, pamatojoties uz Komisijas 2018. gada 22. maija paziņojumu “Jauniešu iesaistīšanās, saiknes veidošanu un iespēju veicināšana: jauna ES jaunatnes stratēģija”³¹.
- (13) Programmā būtu jā ņem vērā Savienības darba plāns sportam, kas ir sadarbības satvars Savienības līmenī sporta jomā attiecībā uz [...] gadiem³². Būtu jā nodrošina saskaņotība un papildināmība starp Savienības darba plānu un saskaņā ar programmu atbalstītajām darbībām sporta jomā. Nav vajadzības pievērst īpašu uzmanību tautas sportam, ņemot vērā sporta svarīgo nozīmi fiziskās aktivitātes un veselīga dzīvesveida, sociālās iekļaušanas un līdztiesības veicināšanā. Programmai vajadzētu sniegt ieguldījumu Eiropas kopīgajās vērtībās, izmantojot sportu, labu pārvaldību un integritāti sportā, kā arī izglītībā, apmācībā un prasmēs gan sportā, gan ar tā starpniecību.
- (14) Programmā būtu jā stiprina Savienības inovācijas spējas, jo īpaši atbalstot mobilitātes un sadarbības darbības, kas sekmē prasmju attīstību progresīvās pētījumu jomās vai tādās disciplīnās kā zinātne, tehnoloģija, inženierzinātnes un matemātika, klimata pārmaiņas, vide, tīra enerģija, mākslīgais intelekts, robotika, datu analīze un māksla/dizains, lai palīdzētu cilvēkiem attīstīt zināšanas, prasmes un kompetences, kas būs vajadzīgas nākotnē.

²⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. decembra Regula (ES) Nr. 1288/2013, ar ko izveido Savienības programmu izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta jomā “Erasmus+” un atceļ Lēmumus Nr. 1719/2006/EK, Nr. 1720/2006/EK un Nr. 1298/2008/EK (OV L 347, 20.12.2013., 50. lpp.).

²⁸ COM(2016) 381 *final*.

²⁹ [Atsauce].

³⁰ [Atsauce — Padomei jā pieņem līdz 2018. gada beigām].

³¹ COM(2018) 269 *final*.

³² [Atsauce].

- (15) Sinerģijai ar programmu „Apvārsnis Eiropa” būtu jānodrošina, ka Programmas un programmas „Apvārsnis Eiropa”³³ apvienotie resursi tiek izmantoti, lai atbalstītu darbības, kas paredzētas Eiropas augstākās izglītības iestāžu stiprināšanai un modernizēšanai. Programma „Apvārsnis Eiropa” vajadzības gadījumā papildinās Programmas atbalstu Eiropas universitāšu iniciatīvai, jo īpaši tās pētniecības dimensiju kā daļu no jaunas kopīgas un integrētas ilgtermiņa un ilgtspējīgas stratēģijas izglītības, pētniecības un inovāciju jomā. Sinerģija ar programmu „Apvārsnis Eiropa” palīdzēs veicināt izglītības un pētniecības integrēšanu augstākās izglītības iestādēs.
- (16) Programmai būtu jābūt iekļaujošākai, uzlabojot saziņu ar tiem, kuriem ir mazāk iespēju, tostarp izmantojot elastīgākus mācību mobilitātes veidus un veicinot mazo organizāciju līdzdalību, jo īpaši jaunpienācēju un kopienu vietējo tautas organizāciju, kas strādā tieši ar nelabvēlīgā situācijā esošiem izglītojamajiem visās vecuma grupās. Lai sasniegtu vairāk dalībnieku, it īpaši tos, kam ir mazāk iespēju un kuriem fiziska pārcelšanās uz valsti, kas nav to dzīvesvietas valsts, būtu šķērslis, būtu jāveicina tādi virtuālie formāti kā virtuāla sadarbība, jaukta un virtuālā mobilitāte.
- (17) Savā paziņojumā par Eiropas identitātes stiprināšanu, izmantojot izglītību un kultūru Komisija uzsvēra to, cik būtiska loma ir izglītībai, kultūrai un sportam aktīva pilsoniskuma un kopīgu vērtību veicināšanā jaunajās paaudzēs. Eiropas identitātes stiprināšanai un indivīdu aktīvas līdzdalības veicināšanai demokrātiskajos procesos ir izšķiroša nozīme Eiropas nākotnes un mūsu demokrātisko sabiedrību veidošanā. Došanās uz ārzemēm studēt, mācīties, strādāt vai piedalīties jaunatnes un sporta pasākumos palīdz stiprināt Eiropas identitāti visā tās daudzveidībā un sevis apzināšanos kā daļu no kultūras kopienas, kā arī veicina šādu aktīvu pilsoniskumu visu vecumu iedzīvotāju vidū. Personām, kas piedalās mobilitātes darbībās, būtu jāiesaistās vietējās kopienās, kā arī uzņēmējas valsts vietējās kopienās, lai dalītos savā pieredzē. Būtu jāatbalsta darbības, kas saistītas ar visu radošuma aspektu pastiprināšanu izglītībā, apmācībā un jaunatnes jomā un uzlabo atsevišķas pamatkompetences.
- (18) Programmas starptautiskā dimensija būtu jāveicina, lai piedāvātu lielāku mobilitātes, sadarbības un politikas dialoga iespēju skaitu ar programmas neasociētām trešām valstīm. Pamatojoties uz starptautisko augstākās izglītības un jaunatnes darbību veiksmīgo īstenošanu saskaņā ar iepriekšējo programmu izglītības, apmācības un jaunatnes lietu jomās, starptautiskās mobilitātes darbības, būtu jāattiecinā arī uz citām nozarēm, piemēram, profesionālās izglītības un apmācības un sporta jomā.
- (19) 2014. — 2020. gada programmas pamatuzbūve trīs nodaļās — izglītības un apmācības, jaunatnes un sporta jomā — strukturēta ap trim pamatdarbībām, kas ir izrādījušies veiksmīga un būtu jāsaglabā. Būtu jāievieš uzlabojumi, lai vienkāršotu un racionalizētu programmas atbalstītās darbības.
- (20) Programmai vajadzētu nostiprināt esošās mācību mobilitātes iespējas, jo īpaši tajās nozarēs, kur Programma varētu sasniegt vislielākos efektivitātes ieguvumus, lai paplašinātu tās tvērumu un apmierinātu lielo neapmierināto pieprasījumu. Tas būtu jādara, jo īpaši pastiprinot un veicinot mobilitātes darbības attiecībā uz augstākās izglītības studentiem, skolēniem un profesionālās izglītības un apmācībās apguvējiem. Mazkvalificētu pieaugušo izglītojamo mobilitāte būtu jāiestrādā sadarbības partnerībās. Lai sasniegtu lielāku jauniešu skaitu, būtu jāpaplašina mobilitātes iespējas jauniešu dalībai neformālos mācību pasākumos. Būtu jāstiprina arī personāla mobilitāte izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta jomā, ņemot vērā tās sviras efektu. Saskaņā ar redzējumu par patiesu Eiropas izglītības telpu programmai

³³

COM(2018) [].

vajadzētu arī sekmēt mobilitāti un apmaiņu, kā arī veicināt studentu dalību izglītības un kultūras pasākumos, atbalstot digitalizācijas procesus, piemēram, Eiropas studenta karti. Šī iniciatīva var būt svarīgs solis, lai mobilitāte visiem kļūtu par realitāti, vispirms ļaujot augstākās izglītības iestādēm nosūtīt studēt uz citām valstīm un uzņemt vairāk studentu apmaiņā, vienlaikus uzlabojot studentu mobilitātes kvalitāti un arī veicinot studentu piekļuvi dažādiem pakalpojumiem (bibliotēka, transports, izmitināšana) pirms ierašanās iestādē ārzemēs.

- (21) Programmai būtu jānodrošina jauniešus iesaistīties Eiropas demokrātiskajā dzīvē, tostarp atbalstot līdzdalības projektus jauniešiem, lai mudinātu jauniešus iesaistīties un mācīties piedalīties pilsoniskajā sabiedrībā, palielinot informētību par Eiropas kopīgajām vērtībām, tostarp pamattiesībām, savedot kopā jauniešus un vietējā, valsts un Savienības līmeņa lēmumu pieņēmējus, kā arī veicinot integrācijas procesu Eiropā.
- (22) Programmai vajadzētu piedāvāt jauniešiem vairāk iespēju iepazīt Eiropu caur mācību pieredzi ārzemēs. Astonpadsmit gadus sasniegušajiem, jo īpaši tiem, kam ir mazāk iespēju, būtu jādod iespēja pirmo reizi piedzīvot īstermiņa individuālu vai grupas pieredzi, ceļojot visā Eiropā neformālās izglītības darbības ietvaros, kuras mērķis ir veicināt viņu piederības sajūtu Eiropas Savienībai un iepazīt tās kultūras daudzveidību. Programmā būtu jānorāda struktūras, kas atbild par dalībnieku uzrunāšanu un atlasīšanu un atbalsta pasākumiem, kas veicina pieredzes mācību dimensiju.
- (23) Programmai vajadzētu arī veicināt valodu apguvi, jo īpaši izmantojot paplašinātu tiešsaistes rīku lietošanu, jo e-mācības sniedz papildu priekšrocības valodu apguvei ir labākas piekļuves un elastīguma ziņā.
- (24) Programmai būtu jāatbalsta pasākumi, kas uzlabo sadarbību starp iestādēm un organizācijām, kas darbojas izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta jomā, atzīstot to būtisko nozīmi cilvēku nodrošināšanā ar zināšanām, prasmēm un kompetencēm, kas nepieciešamas mainīgajā pasaulē, kā arī, lai pienācīgi izpildītu inovācijas, radošuma un uzņēmējdarbības potenciālu, jo īpaši digitālajā ekonomikā.
- (25) 2017. gada 14. decembra secinājumos Eiropadome aicināja dalībvalstis, Padomi un Komisiju turpināt virzīt vairākas iniciatīvas, lai paceltu Eiropas sadarbību izglītībā un apmācībā jaunā līmenī, tostarp veicinot “Eiropas universitāšu” parādīšanos līdz 2024. gadam, kas sastāv no augšupējiem universitāšu tīkliem visā Savienībā. Programmai būtu jāatbalsta šīs Eiropas universitātes.
- (26) 2010. gada Briges paziņojumā tika pausts aicinājums atbalstīt profesionālo izcilību gudrai un ilgtspējīgai izaugsmei. 2017. gada paziņojumā par inovācijas stiprināšanu Eiropas reģionos norādīta saikne starp profesionālo izglītību un apmācību un inovācijas sistēmām, kā daļa no pārdomātas specializācijas stratēģijas reģionālā līmenī. Programmai būtu jānodrošina līdzekļi, lai reaģētu uz šiem aicinājumiem un atbalstītu profesionālās izcilības centru transnacionālās platformas, kas cieši integrēti izaugsmes, inovācijas un konkurētspējas vietējās un reģionālās stratēģijās. Šiem izcilības centriem būtu jādarbojas kā kvalitatīvu profesionālo prasmju dzinūļiem saistībā ar nozaru problēmām, vienlaikus atbalstot vispārējās strukturālās izmaiņas un sociālekonomisko politiku Savienībā.
- (27) Lai palielinātu virtuālo sadarbību, programmai būtu jāatbalsta sistemātiskāka tādu tiešsaistes platformu izmantošana kā e-mērķsadarbība, *School Education Gateway*, Eiropas Pieaugušo izglītības e-platforma Eiropā, Eiropas Jaunatnes portāls un tiešsaistes platforma augstākajai izglītībai.

- (28) Programmai būtu jāveicina pārredzamība un prasmju un kvalifikāciju atzīšana, kā arī kredītpunktu vai mācību rezultātu vienību pārņemšana, lai veicinātu kvalitātes nodrošināšanu un atbalstītu neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanu, prasmju pārvaldību un orientāciju. Šajā sakarā Programmā vajadzētu paredzēt atbalstu arī kontaktpunktiem un sadarbības tīkliem valsts un Savienības mērogā, kas veicinātu Eiropas mēroga apmaiņas, kā arī izstrādājot elastīgas mācību metodes starp dažādām izglītības, apmācības un jaunatnes lietu jomām un formālā un neformālā vidē.
- (29) Programmai vajadzētu izmantot bijušo “Erasmus +” dalībnieku potenciālu un atbalstīt darbības, jo īpaši par absolventu tīklus, vēstniekus un *Europeers*, mudinot viņus darboties kā Programmas izplatītājiem.
- (30) Tā kā, lai nodrošinātu sadarbību ar citiem Savienības instrumentiem un citām Savienības politikas jomām, būtu jāpiedāvā mobilitātes iespējas cilvēkiem dažādās darbības nozarēs, piemēram, publiskajā sektorā, lauksaimniecībā un uzņēmējdarbībā, lai gūtu mācīšanās pieredzi ārzemēs, ļaujot tiem jebkurā viņu dzīves posmā, attīstīties ne tikai profesionāli, bet arī personīgi, jo īpaši izstrādājot savas Eiropas identitātes apziņu un izpratni par Eiropas kultūras daudzveidību. Programmai vajadzētu būt Savienības starptautiskās mobilitātes shēmu sākumpunktam ar izteiktu mācību dimensiju, vienkāršojot šādu shēmu piedāvājumu saņēmējiem, kas piedalās šajās darbībās. Būtu jāveicina “Erasmus” projektu paplašināšana; būtu jāīsteno īpaši pasākumi, lai palīdzētu “Erasmus” projektu virzītājiem pieteikties dotācijām vai veidot sinerģiju, izmantojot atbalstu no Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem un programmām, kas saistītas ar migrāciju, drošību, tiesiskumu un pilsonību, veselību un kultūru.
- (31) Ir svarīgi stimulēt mācīšanu, mācīšanos un pētniecību Eiropas integrācijas jautājumos, kā arī veicināt debates par šiem jautājumiem, atbalstot *Jean Monnet* vārdā nosauktos pasākumus augstākās izglītības jomā, kā arī citās izglītības un apmācības jomās. Laikā, kad tiek pārbaudītas kopīgās vērtības, uz kurām Savienība ir dibināta un kuras veido daļu no mūsu Eiropas identitāte, un kad vērojams zems pilsoņu iesaistes līmenis, ir īpaši svarīgi veicināt Eiropas identitātes izjūtu un apņemšanos. Programmai būtu jāturpina veicināt izcilības attīstība Eiropas integrācijas studijās.
- (32) Atspoguļojot to, cik svarīgi ir risināt klimata pārmaiņas, saskaņā ar Savienības apņemšanos īstenot Parīzes nolīgumu un sasniegt ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus, šī Programma sniegs ieguldījumu klimata politikas jomas rīcības integrēšanā Savienības politikā un vispārējā mērķa sasniegšanā, lai 25 % no Savienības budžeta izdevumiem tiktu ieguldīti klimata mērķu sasniegšanā. Programmas sagatavošanas un īstenošanas gaitā tiks noteiktas attiecīgās darbības un pārskatītas saistībā ar attiecīgo novērtēšanu un pārskatīšanas procesu.
- (33) Ar šo regulu nosaka finansējumu, kas veidos Eiropas Parlamenta un Padomes galveno atsaucē summu ikgadējās budžeta procedūras laikā [atbilstoši atjaunināt atsauci Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas Iestāžu nolīguma par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību³⁴ 17. punkta] nozīmē.
- (34) Bāzes finansējums darbībām, ko pārvalda valstu aģentūras izglītības un apmācības jomā, minimālo piešķirumu sadalījums pa nozarēm (augstākās izglītības, skolas izglītības, profesionālās izglītības un apmācības un pieaugušo izglītības jomā) būtu jādefinē, lai nodrošinātu kritisko masu, lai sasniegtu paredzēto apropriāciju iznākumu un rezultātus katrā no šīm nozarēm.

³⁴

OV L [...], [...], [...] lpp.

- (35) Šai programmai piemēro Regulu (ES, Euratom) Nr. [jaunā FR] ("Finanšu regula")³⁵. Tajā ir izklāstīti noteikumi par Savienības budžeta izpildi, tostarp noteikumi par dotācijām, godalgām, iepirkumu un netiešu izpildi.
- (36) Saskaņā ar šo regulu finansēšanas veidi un īstenošanas metodes būtu jāizvēlas, pamatojoties uz iespējām ar tiem sasniegt darbību konkrētos mērķus un gūt rezultātus, jo īpaši ņemot vērā pārbaužu izmaksas, administratīvo slogu un gaidāmo neatbilstības risku. Šajā sakarā būtu nepieciešams apsvērt izmantot vienreizējus maksājumus, vienotas likmes un vienības izmaksas, kā arī finansējumu, kas nav saistīts ar izmaksām, kā minēts Finanšu regulas [125. panta 1. punktā] .
- (37) Trešās valstis, kas ir Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) dalībnieces, var piedalīties programmā saistībā ar sadarbību, kas izveidota saskaņā ar Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) līgumu, kurā ir paredzēta Savienības programmu īstenošana ar lēmumu, kurš pieņemts saskaņā ar minēto līgumu. Trešās valstis arī var piedalīties, pamatojoties uz citiem juridiskiem instrumentiem. Ar šo regulu būtu jāpiešķir vajadzīgās tiesības un piekļuve atbildīgajam ierēdnim, Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), kā arī Eiropas Revīzijas palātai, lai visaptveroši īstenotu savu kompetenci. Trešo valstu pilna līdzdalība Programmā būtu atkarīga no nosacījumiem, kas paredzēti īpašos nolīgumos, kas attiecas uz attiecīgās trešās valsts dalību Programmā. Pilnīga iesaistīšanās turklāt ietver pienākumu izveidot valsts aģentūru un pārvaldīt dažas Programmas darbības decentralizētā līmenī. Privātpersonām un organizācijām no trešām valstīm, kas nepiedalās programmā, vajadzētu būt iespējai piedalīties dažās no Programmas darbībām, kā noteikts darba programmā un uzaicinājumos iesniegt priekšlikumus, ko publicē Komisija. Īstenojot šo Programmu, var ņemt vērā īpašu kārtību attiecībā uz personām un struktūrām no Eiropas mikrovalstīm.
- (38) Saskaņā ar Komisijas paziņojumu „Stiprāka un atjaunota stratēģiskā partnerība ar ES tālākajiem reģioniem”³⁶, Programmā būtu jāņem vērā īpaša situācija šajos reģionos. Tiks veikti pasākumi, lai palielinātu tālāko reģionu līdzdalību visās darbībās. Būtu jāveicina mobilitāte, apmaiņa un sadarbība starp cilvēkiem un organizācijām no šiem reģioniem un trešām valstīm, jo īpaši kaimiņvalstīm. Šādi pasākumi tiks uzraudzīti un regulāri vērtēti.
- (39) Saskaņā ar [attauce attiecīgi jāatajaunina atbilstoši jaunajam lēmuma par AZT Padomes Lēmuma 2013/755/EK³⁷ 94. pantu] fiziskās personas un tiesību subjekti no aizjūras zemēm vai teritorijām ir tiesīgi saņemt finansējumu saskaņā ar Programmas noteikumiem un mērķiem un iespējamajiem režīmiem, kas piemērojami dalībvalstī, ar kuru attiecīgā aizjūras zeme vai teritorija ir saistīta. Ierobežojumi, ko rada nošķirtība no šīm valstīm vai teritorijām, būtu jāņem vērā, īstenojot šo Programmu, un to dalība Programmā jāuzrauga un regulāri jāvērtē.
- (40) Saskaņā ar Finanšu regulu Komisijai būtu jāpieņem darba programmas un jāinformē par tām Eiropas Parlaments un Padome. Darba programmā būtu jānosaka to īstenošanai vajadzīgie pasākumi saskaņā ar Programmas vispārējo mērķi un konkrētajiem mērķiem, dotāciju atlases un piešķiršanas kritēriji, kā arī visi citi prasītie elementi. Darba programmas un to grozījumi būtu jāpieņem ar īstenošanas aktiem saskaņā ar pārbaudes procedūru.

³⁵ OV L [...], [...], [...] lpp.

³⁶ COM(2017) 623 *final*.

³⁷ Padomes 2013. gada 25. novembra Lēmums 2013/755/ES par aizjūras zemju un teritoriju asociāciju ar Eiropas Savienību ("Lēmums par aizjūras asociāciju") (OV L 344, 19.12.2013., 1. lpp.).

- (41) Saskaņā ar 22. un 23. punktu Iestāžu 2016. gada 13. aprīļa Nolīgumā par labāku likumdošanas procesu³⁸, ir nepieciešams izvērtēt programmu, pamatojoties uz informāciju, kas apkopota, izmantojot īpašas uzraudzības prasības, vienlaikus izvairoties no pārmērīga regulējuma un administratīvā sloga, jo īpaši dalībvalstīm. Šādām prasībām būtu jāietver arī konkrēti, izmērāmi un reāli rādītāji, pēc kuriem var vērtēt laika gaitā, lai novērtētu Programmas ietekmi uz vietas.
- (42) Eiropas, valsts un vietējā līmenī būtu jānodrošina Programmas atbalstīto darbību iespēju un rezultātu pienācīga iesaiste, publicitāte un informācijas izplatīšana. Minētajām iesaistes, publicitātes un informācijas izplatīšanas darbībām būtu jābalstās uz Programmas īstenošanas struktūrām, tostarp, attiecīgos gadījumos saņemot atbalstu no galvenajām ieinteresētajām personām.
- (43) Lai saziņā ar plašu sabiedrību nodrošinātu lielāku efektivitāti un spēcīgākas sinerģijas starp komunikācijas darbībām, kas veiktas pēc Komisijas iniciatīvas, saskaņā ar šo regulu komunikācijas darbībām piešķirtie līdzekļi būtu jāizmanto arī korporatīvajai komunikācijai par Savienības politiskajām prioritātēm, ar nosacījumu, ka tās attiecas uz šīs regulas vispārējo mērķi.
- (44) Lai nodrošinātu šīs regulas prasmīgu un efektīvu īstenošanu, programmai pēc iespējas vairāk būtu jāizmanto spēkā esošie īstenošanas mehānismi. Tādēļ Programmas īstenošana būtu jāuztic Komisijai un valstu aģentūrām. Ja praktiski iespējams un lai panāktu maksimālu efektivitāti, valsts aģentūrai būtu jābūt tai pašai kā iepriekšējās programmas pārvaldības nozīmētā. Darbības *ex ante* atbilstības izvērtējums būtu jāierobežo līdz prasībām, kas Programmā ir jaunas un Programmai raksturīgas, izņemot pamatotus gadījumus, piemēram, gadījumus, kad pastāv nopietni trūkumi attiecīgās valsts aģentūras darbā.
- (45) Lai katrā iesaistītajā valstī nodrošinātu pareizu finanšu pārvaldību un juridisko noteiktību, visām valsts iestādēm būtu jānorīko neatkarīga revīzijas iestāde. Ja praktiski iespējams un lai panāktu maksimālu efektivitāti, neatkarīgajai revīzijas iestādei būtu jābūt tai pašai struktūrai, kas ir norīkota saistībā ar iepriekšējā programmā minētajām darbībām.
- (46) Dalībvalstīm būtu jācenšas noteikt visi attiecīgie pasākumi, lai novērstu juridiskus un administratīvus šķēršļus pareizai Programmas darbībai. Šie pasākumi, ja iespējams, ietver problēmu, kas apgrūtina vīzu un uzturēšanās atļauju saņemšanu, novēršanu, neskarot Savienības tiesību aktus par ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem trešo valstu valstspiederīgajiem. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2016/801³⁹ dalībvalstis tiek mudinātas izveidot paātrinātas uzņemšanas procedūras.
- (47) Darbības rezultātu ziņošanas sistēmai būtu jānodrošina, ka programmas īstenošanas un novērošanas uzraudzībai vajadzīgie dati tiek savākti efektīvi, lietderīgi un savlaicīgi, un atbilstošā detalizācijas pakāpē. Šie dati jāpaziņo Komisijai tādā veidā, lai tie atbilstu datu aizsardzības noteikumiem.

³⁸ Iestāžu 2016. gada 13. aprīļa Nolīgums starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par labāku likumdošanas procesu (OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.).

³⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 11. maija Direktīva (ES) 2016/801 par nosacījumiem attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanu un uzturēšanos pētniecības, studiju, stažēšanās, brīvprātīga darba, skolēnu apmaiņas programmu vai izglītības projektu un viesaukles darba nolūkā (OV L 132, 21.5.2016., 21. lpp.).

- (48) Lai nodrošinātu vienotus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011⁴⁰.
- (49) Lai vienkāršotu atbalsta saņēmējiem noteiktās prasības, pēc iespējas vairāk būtu jāizmanto vienkāršotas dotācijas kā vienreizēji maksājumi, vienības izmaksas un vienotas likmes finansējums. Vienkāršotās dotācijās, lai atbalstītu Programmas mobilitātes darbības, kā to definējusi Komisija, būtu jāņem vērā dzīves un uzturēšanās izdevumi uzņēmējā valstī. Komisijai un valstu aģentūrām nosūtītājās valstīs vajadzētu būt iespējai pielāgot šīs vienkāršotās dotācijas, pamatojoties uz objektīviem kritērijiem, jo īpaši, lai nodrošinātu piekļuvi cilvēkiem, kam ir mazāk iespēju. Atbilstīgi valsts tiesību aktiem būtu jānodrošina dalībvalstīs neaplikt minētās dotācijas ar nodokļiem un neatvilkt no tām sociālās iemaksas. Šādam atbrīvojumam būtu jāattiecas arī uz publiskām vai privātām struktūrām, kas šāda veida atbalstu piešķir attiecīgajām personām.
- (50) Saskaņā ar Finanšu regulu, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 883/2013⁴¹, Padomes Regulu (Euratom, EK) Nr. 2185/96⁴² un Padomes Regulu (ES) 2017/1939⁴³ Savienības finanšu intereses jāaizsargā, piemērojot samērīgus pasākumus, tostarp pārkāpumu un krāpšanas gadījumu novēršanu, konstatēšanu, labošanu un izmeklēšanu, zaudēto, kļūdaini izmaksāto vai nepareizi izmantoto līdzekļu atgūšanu un — vajadzības gadījumā — administratīvus un finansiālus sodus. Konkrētāk, saskaņā ar Regulu (ES, Euratom) Nr. 883/2013 un Regulu (Euratom, EK) Nr. 2185/96 Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) var veikt izmeklēšanu, tostarp pārbaudes un apskates uz vietas, lai noteiktu, vai ir notikusi krāpšana, korupcija vai jebkāda cita nelikumīga darbība, kas ietekmē Savienības finanšu intereses. Saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1939 Eiropas Prokuratūra (*EPPO*) var izmeklēt un ierosināt kriminālvajāšanu par Savienības krāpšanu un citām nelikumīgām darbībām, kas skar Savienības finanšu intereses, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2017/1371⁴⁴. Saskaņā ar Finanšu regulu jebkurai personai vai subjektam, kas saņem Savienības līdzekļus, pilnībā jāsadarbības Savienības finanšu interešu aizsardzībā un jāpiešķir Komisijai, Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai, Eiropas Prokuratūrai un Eiropas Revīzijas palātai nepieciešamās tiesības un piekļuve un jānodrošina, ka līdzvērtīgas tiesības piešķir Savienības līdzekļu apgūšanā iesaistītās trešās personas.
- (51) Tas ir nepieciešams, lai darbībām, ko veic saskaņā ar Programmu, nodrošinātu papildināmību ar darbībām, ko veic dalībvalstīs, un ar citām Savienības darbībām, jo īpaši izglītības, kultūras un plašsaziņas līdzekļu, jaunatnes un solidaritātes, nodarbinātības un sociālās iekļaušanas, pētniecības un inovācijas, rūpniecības un uzņēmējdarbības, lauksaimniecības un lauku attīstības jomā, īpašu uzmanību pievēršot

⁴⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regula (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

⁴¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. septembra Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

⁴² Padomes 1996. gada 11. novembra Regula (Euratom, EK) Nr. 2185/96 par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienas finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.).

⁴³ Padomes 2017. gada 12. oktobra Regula (ES) 2017/1939, ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (EPPO) izveidei (OV L 283, 31.10.2017. 1. lpp.).

⁴⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 5. jūlija Direktīva (ES) 2017/1371 par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības (OV L 198, 28.7.2017., 29. lpp.).

jaunajiem lauksaimniekiem, kohēzijas, reģionālās politikas un starptautiskās sadarbības un attīstības jomā.

- (52) Lai gan tiesiskais regulējums jau ir ļāvis dalībvalstīm un reģioniem veidot sinerģijas iepriekšējā plānošanas periodā starp „Erasmus +” un citiem Savienības instrumentiem, piemēram, Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem, kas arī atbalsta kvalitatīvu izglītības, apmācības un jaunatnes sistēmu attīstību Savienībā, šis potenciāls līdz šim nav pilnībā izmantots, tādējādi ierobežojot sistēmisku iedarbību un ietekmi uz politiku. Efektīvai komunikācijai un sadarbībai būtu jānorit valsts līmenī starp valsts struktūrām, kas atbild par šo dažādo instrumentu pārvaldību, lai maksimāli palielinātu to ietekmi. Programmai būtu jānodrošina aktīva sadarbība ar šiem instrumentiem.
- (53) Lai pārskatītu vai papildinātu Programmas darbības rādītājus, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 290. pantu attiecībā uz pielikumu. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlamentam un Padomei visus dokumentus būtu jāsaņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.
- (54) Ir lietderīgi nodrošināt pareizu iepriekšējās programmas slēgšanu, jo īpaši attiecībā uz daudzgadu vienošanās par tās pārvaldību turpinājumu, piemēram, par tehniskās un administratīvās palīdzības finansēšanu. Sākot no 2021. gada 1. janvāra, tehniskajai un administratīvajai palīdzībai vajadzības gadījumā būtu jānodrošina to iepriekšējo programmu darbību pārvaldība, kas vēl nebūs pabeigtas līdz 2020. gada 31. decembrim.
- (55) Šajā regulā ir respektētas pamattiesības un ievēroti principi, kas ir īpaši atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā. Jo īpaši šīs regulas mērķis ir pilnībā nodrošināt tiesības uz vīriešu un sieviešu līdztiesību un tiesības uz nediskrimināciju dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas dēļ, un veicināt Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 21. un 23. panta piemērošanu.
- (56) Šai regulai piemēro horizontālos finanšu noteikumus, ko pieņēmis Eiropas Parlaments un Padome, pamatojoties uz LESD 322. pantu. Šie noteikumi ir izklāstīti Finanšu regulā un jo īpaši nosaka procedūru budžeta izveidei un izpildei, izmantojot dotācijas, iepirkumu, godalgas un netiešu izpildi, un paredz finanšu jomas subjektu atbildības kontroli. Noteikumi, kas pieņemti, pamatojoties uz LESD 322. pantu, attiecas arī uz Savienības budžeta aizsardzību tiesiskuma trūkuma gadījumos dalībvalstīs, tā kā tiesiskuma ievērošana ir būtisks priekšnoteikums pareizai finanšu pārvaldībai un efektīvam Savienības finansējumam.
- (57) Tā kā šīs regulas mērķi nevar pietiekami labi sasniegt dalībvalstīs, bet drīzāk Savienības līmenī, ņemot vērā tās transnacionālo raksturu, mobilitātes lielo apjomu un plašo ģeogrāfisko tvērumu un finansētās sadarbības darbības, to ietekmi uz piekļuvi mācību mobilitātei un — vispārīgākā nozīmē — uz Savienības integrāciju, kā arī pastiprināto starptautisko dimensiju, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu, kā noteikts 5. pantā Līgumā par Eiropas Savienību. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.

- (58) Regulu (EK) Nr. 1288/2013 būtu jāatceļ no 2021. gada 1. janvāra.
- (59) Lai nodrošinātu programmas sniegtā finansiālā atbalsta nepārtrauktību, šī regula būtu jāpieņem no 2021. gada 1. janvāra,

I NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets

Ar šo regulu izveido programmu Savienības rīcības programmu izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta jomā “Erasmus” (turpmāk “Programma”).

Tajā izklāstīti Programmas mērķi, budžets 2021. — 2027. gadam, Savienības finansējuma veidi un šāda finansējuma piešķiršanas noteikumi.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- (1) “mūžizglītība” ir visu veidu mācīšanās (formālā, neformālā un ikdienējā mācīšanās), kas notiek visos dzīves posmos, tostarp agrīnā pirmsskolas izglītība un aprūpe, vispārējā izglītība, profesionālā izglītība un apmācība, augstākā izglītībā un pieaugušo izglītība, kā rezultātā uzlabojas zināšanas, prasmes un attieksme, vai līdzdalība sabiedrībā personiskā, pilsoniskā, kultūras, sociālā un/vai ar nodarbinātību saistītā perspektīvā, ietverot konsultāciju un profesionālās orientācijas pakalpojumu sniegšanu;
- (2) “mācību mobilitāte” ir fiziska pārvietošanās uz valsti, kas nav pastāvīgās dzīvesvietas valsts, lai studētu, piedalītos apmācībā, neformālā vai ikdienējā izglītībā. To var papildināt ar tādiem pasākumiem kā valodas atbalsts un apmācība, un/vai papildināt ar tiešsaistes mācīšanos un virtuālo sadarbību. Dažos īpašos gadījumos tas var izpausties kā mācīšanās, izmantojot informācijas tehnoloģijas un komunikācijas rīkus;
- (3) “neformāla mācīšanās” ir brīvprātīga mācīšanās, kas notiek ārpus formālās izglītības un apmācības, ar (mērķu, metožu un laika ziņā) mērķtiecīgu darbību palīdzību un ar kādu mācību atbalsta veidu;
- (4) “ikdienējā mācīšanās” ir mācīšanās, kas notiek ikdienas darbībās vai pieredzē, kas nav organizēta vai strukturēta mērķu, laika vai mācīšanās atbalsta ziņā. Attiecīgā persona to var neapzināties kā mācīšanos;
- (5) “jaunieši” ir personas vecumā no 13 līdz 30 gadiem;
- (6) “tautas sports” ir organizēts sports, ar ko vietējā līmenī nodarbojas sportisti amatieri, un visiem pieejams sports;
- (7) “augstākās izglītības students” ir jebkura persona, kas ir reģistrēta augstākās izglītības iestādē, tostarp īsā cikla, bakalaura, maģistra vai doktora studiju programmā vai līdzvērtīgā līmenī. Tas attiecas arī uz nesen absolvējušām personām;

- (8) “personāls” ir jebkura persona, kas, profesionāli vai brīvprātīgi, ir iesaistīta izglītībā, apmācībā vai neformālās mācīšanās procesā, un to starpā var būt profesori, skolotāji, pasniedzēji, skolu vadītāji, jaunatnes darbinieki, sporta treneri, personāls, kas nav iesaistīts izglītības procesā, un citi speciālisti, kas iesaistīti mācību veicināšanā;
- (9) “profesionālās izglītības un apmācības apguvējs” ir jebkura persona, kura mācās iestādē, kas nodrošina profesionālo vai tehnisko izglītību jebkurā līmenī no vidējās izglītības līdz pēcvidusskolas izglītībai un apmācībai. Tas ietver arī šādas programmas nesen absolvējušas personas;
- (10) “skolēns” ir jebkura persona, kas kā izglītojamais ir reģistrēts mācību iestādē, kura sniedz vispārējo izglītību jebkurā līmenī no agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes līdz vidusskolas izglītībai, ko valsts iestādes uzskata par tiesīgu piedalīties Programmā to attiecīgajās teritorijās;
- (11) “pieaugušo izglītība” ir jebkāda pieaugušo mācīšanās, kas nav arodizglītība, pēc sākotnējās izglītības — formāla, neformāla vai ikdienēja;
- (12) “Programmas neasociētā trešā valsts” ir trešā valsts, kas nepiedalās Programmā pilnībā, bet kuras juridiskās personas izņēmuma kārtā, pienācīgi pamatotos gadījumos, Savienības interesēs var gūt labumu no Programmas;
- (13) “trešā valsts” ir valsts, kas nav dalībvalsts;
- (14) “partnerība” ir vienošanās starp iestāžu un/vai organizāciju grupu par kopīgu darbību un projektu veikšanu;
- (15) “kopīgs maģistra grāds” ir integrēta studiju programma, ko piedāvā vismaz divas augstākās izglītības iestādes un pēc kuras pabeigšanas izsniedz vienotu grādu apliecinājošu dokumentu, ko kopīgi izdevušas un parakstījušas visas dalībvalstis un kas ir oficiāli atzīts valstīs, kurās atrodas šīs dalībvalstis;
- (16) “starptautiska” attiecas uz jebkuru darbību, kurā iesaistīta vismaz viena Programmas neasociētā trešā valsts;
- (17) “virtuāla sadarbība” ir jebkāda veida sadarbība, izmantojot informācijas tehnoloģijas un komunikācijas rīkus;
- (18) “augstākās izglītības iestāde” ir jebkura augstākās izglītības iestāde, kura saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai praksi piedāvā atzītus grādus vai citas atzītas terciārās izglītības līmeņa kvalifikācijas, neatkarīgi no šādas iestādes nosaukuma, kā arī jebkura cita veida augstākās izglītības iestāde, kuru valsts iestādes uzskata par tiesīgu piedalīties Programmā to attiecīgajās teritorijās;
- (19) “transnacionāla” attiecas uz jebkuru darbību, kurā iesaistītas vismaz divas valstis, kas ir vai nu dalībvalstis, vai Programmas asociētās trešās valstis;
- (20) “jauniešu līdzdalības darbība” ir ārpuskolas darbība, ko veic neformālas jauniešu un/vai jauniešu organizāciju grupas, un kurai raksturīga neformālas mācīšanās pieeja;
- (21) “jaunatnes darbinieks” ir neformālās mācīšanās procesā iesaistīts profesionālis vai brīvprātīgais, kas atbalsta jauniešus personīgajā sociāli izglītojošajā un profesionālajā attīstībā;
- (22) “ES un jaunatnes dialogs” ir dialogs ar jauniešiem un jauniešu organizācijām, kas darbojas kā forums nepārtrauktām kopīgām pārdomām par prioritātēm, īstenošanu un turpmāko darbu saistībā ar Eiropas sadarbību jaunatnes jomā;

- (23) “Programmas asociētā trešā valsts” ir trešā valsts, kas ir puse nolīgumā ar Savienību, ar ko tai atļauts piedalīties Programmā, un kas pilda visus šajā regulā attiecībā uz dalībvalstīm noteiktos pienākumus;
- (24) “tiesību subjekts” ir jebkura fiziska persona vai juridiska persona, kas izveidota saskaņā ar valsts, Savienības vai starptautiskajiem tiesību aktiem un kas minētajos aktos par tādu ir atzīta, un kam ir juridiskās personas statuss, un kas, rīkodamās savā vārdā, var īstenot tiesības, un kam var būt saistoši pienākumi, vai jebkurš subjekts bez juridiskas personas statusa saskaņā ar Finanšu regulas [197. panta 2. punkta c) apakšpunktu];
- (25) “cilvēki, kuriem ir mazāk iespēju” ir cilvēki, kas saskaras ar šķēršļiem, kuri liedz viņiem efektīvi izmantot Programmā paredzētās iespējas ekonomisku, sociālu, kultūras, ģeogrāfisku iemeslu, migrantu izcelsmes vai ar veselību saistītu iemeslu dēļ vai tādu iemeslu dēļ kā, piemēram, invaliditāte un ar izglītības ieguvu saistītas grūtības;
- (26) “valsts iestāde” ir iestāde, kas valsts līmenī ir atbildīga par Programmas pārvaldības pārraudzību un uzraudzību dalībvalstī vai Programmas asociētā trešā valstī;
- (27) “valsts aģentūra” ir viena vai vairākas struktūras attiecīgajā dalībvalstī vai Programmas asociētā trešā valstī, kura ir atbildīga par Programmas īstenošanas pārvaldību valsts līmenī. Attiecīgajā dalībvalstī vai Programmas asociētā trešā valstī var būt vairāk nekā viena valsts aģentūra.

3. pants

Programmas mērķi

1. Programmas vispārējais mērķis ir atbalstīt cilvēku izglītojošo, profesionālo un personisko izaugsmi izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta jomā Eiropā un ārpus tās, tādējādi veicinot ilgtspējīgu izaugsmi, nodarbinātību un sociālo kohēziju un stiprinot Eiropas identitāti. Programma kā tāda ir būtisks instruments Eiropas izglītības telpas izveidei, atbalstot Eiropas stratēģiskās sadarbības īstenošanu izglītības un apmācības jomā ar tās pamatā esošajām nozaru darba kārtībām, sekmējot jaunatnes politikas sadarbību saskaņā ar Savienības jaunatnes stratēģiju 2019.— 2027. gadam un attīstot Eiropas dimensiju sportā.
2. Programmas konkrētie mērķi ir:
 - (a) veicināt personu mācību mobilitāti, kā arī sadarbību, iekļaušanu, izcilību, radošumu un inovāciju organizāciju un politikas līmenī izglītības un apmācības jomā;
 - (b) veicināt neformālo mācību mobilitāti un aktīvu līdzdalību jauniešu vidū, kā arī sadarbību, iekļaušanu, radošumu un inovāciju organizāciju un politikas līmenī jaunatnes jomā;
 - (c) veicināt sporta treneru un personāla mācību mobilitāti, kā arī sadarbību, iekļaušanu, radošumu un inovāciju sporta organizāciju un sporta politikas līmenī.
3. Programmas mērķus sasniedz, īstenojot šādas trīs pamatdarbības:
 - (a) mācību mobilitāte (“1. pamatdarbība”);
 - (b) starporganizāciju un starpiestāžu sadarbība (“2. pamatdarbība”) un

(c) atbalsts politikas izstrādei un sadarbībai (“3. pamatdarbība”).

Mērķus īsteno, izmantojot arī Jean Monnet vārdā nosauktos pasākumus, kā noteikts 7. pantā.

Katrā pamatdarbībā atbalstīto darbību apraksts ir izklāstīts II nodaļā (izglītība un apmācība), III nodaļā (jaunatne) un IV nodaļā (sports).

II NODAĻA

IZGLĪTĪBA UN APMĀCĪBA

4. pants

1. pamatdarbība Mācību mobilitāte

Izglītības un apmācības jomā saskaņā ar 1. pamatdarbību Programma atbalsta šādas darbības:

- (a) augstākās izglītības studentu un personāla mobilitāte;
- (b) profesionālās izglītības un apmācības apguvēju un personāla mobilitāte;
- (c) skolnieku un skolu personāla mobilitāte;
- (d) pieaugušo izglītības darbinieku mobilitāte;
- (e) valodu apguves iespējas, tostarp tās, kas sniedz atbalstu mobilitātes pasākumiem.

5. pants

2. pamatdarbība Starpporganizāciju un starpiestāžu sadarbība

Izglītības un apmācības jomā saskaņā ar 2. pamatdarbību Programma atbalsta šādas darbības:

- (a) partnerības sadarbībai un prakses apmaiņai, tostarp maza mēroga partnerības, lai veicinātu plašāku un iekļaujošāku piekļuvi Programmai;
- (b) izcilības partnerības, jo īpaši Eiropas universitātes, profesionālās izcilības centri un kopīgi maģistra grādi;
- (c) inovācijas partnerības, lai stiprinātu Eiropas inovācijas spējas;
- (d) tiešsaistes platformas un rīki virtuālai sadarbībai, tostarp atbalsta pakalpojumi e-mērķsadarbībai un Eiropas Pieaugušo izglītības e-platforma.

6. pants

3. pamatdarbība Atbalsts politikas izstrādei un sadarbībai

Izglītības un apmācības jomā saskaņā ar 3. pamatdarbību Programma atbalsta šādas darbības:

- (a) Savienības vispārējās un nozaru politikas darba kārtību sagatavošana un īstenošana izglītības un apmācības jomā, tostarp izmantojot *Eurydice* tīkla vai citu attiecīgu organizāciju darbību atbalstu;

- (b) atbalsts Savienības instrumentiem un pasākumiem, kas veicina kompetenču, prasmju un kvalifikāciju kvalitāti, pārskatāmību un atzīšanu⁴⁵;
- (c) politikas dialogs un sadarbība ar galvenajām ieinteresētajām personām, tostarp Savienības mēroga tīkliem, Eiropas nevalstiskajām organizācijām un starptautiskām organizācijām izglītības un apmācības jomā;
- (d) pasākumi, kas veicina Programmas kvalitatīvu un iekļaujošu īstenošanu;
- (e) sadarbība ar citiem Savienības instrumentiem un atbalsts citām Savienības politikas jomām;
- (f) informācijas izplatīšanas un izpratnes veicināšanas darbības par Eiropas politikas rezultātiem un prioritātēm, kā arī par Programmu.

7. pants

Jean Monnet vārdā nosauktie pasākumi

Programma atbalsta mācīšanu, mācīšanos, pētniecību un debates par Eiropas integrācijas jautājumiem, veicot šādas darbības:

- (a) *Jean Monnet* vārdā nosauktais pasākums augstākās izglītības jomā;
- (b) *Jean Monnet* vārdā nosauktais pasākums citās izglītības un apmācības jomās;
- (c) atbalsts šādām iestādēm, kas darbojas Eiropas interesēs: Eiropas Universitātes institūts, Florencē, tostarp starpvalstu pārvaldības skola; Eiropas Koledža (studentu pilsētiņas Brigē un Natolinā); Eiropas Publiskās pārvaldes institūts, Māstrihtā; Eiropas tiesību akadēmija, Trīrē; Eiropas Speciālās un iekļaujošās izglītības aģentūra, Odensē un Starptautiskais Eiropas apmācību centrs, Nicā.

III NODAĻA

JAUNATNE

8. pants

1. pamatdarbība Mācību mobilitāte

Jaunatnes jomā saskaņā ar 1. pamatdarbību Programma atbalsta šādas darbības:

- (a) jauniešu mobilitāte;
- (b) jauniešu līdzdalības darbības;
- (c) *DiscoverEU* darbības;
- (d) jaunatnes darbinieku mobilitāte.

⁴⁵

Jo īpaši vienotā Savienības sistēma kvalifikāciju un kompetences pārskatāmībai; Eiropas kvalifikāciju sistēma; Eiropas kvalitātes nodrošināšanas pamatprincipu ietvarstruktūra profesionālajai izglītībai un apmācībai; Eiropas kredītpunktu sistēma profesionālās izglītības un apmācības jomā; Eiropas kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas sistēma; Eiropas augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas reģistrs; Eiropas asociācija kvalitātes nodrošināšanai augstākajā izglītībā; Eiropas Informācijas centru tīkls Eiropas reģionā un Nacionālie akadēmiskās atzīšanas informācijas centri Eiropas Savienībā; un *Euroguidance* tīkls.

9. pants

2. pamatdarbība Starporganizāciju un starpiestāžu sadarbība

Jaunatnes jomā saskaņā ar 2. pamatdarbību Programma atbalsta šādas darbības:

- (a) partnerības sadarbībai un prakses apmaiņai, tostarp maza mēroga partnerības, lai veicinātu plašāku un iekļaujošāku piekļuvi Programmai;
- (b) inovācijas partnerības, lai stiprinātu Eiropas inovācijas spējas;
- (c) tiešsaistes platformas un rīki virtuālai sadarbībai.

10. pants

3. pamatdarbība Atbalsts politikas izstrādei un sadarbībai

Jaunatnes jomā saskaņā ar 3. pamatdarbību Programma atbalsta šādas darbības:

- (a) Savienības politikas darba kārtības jaunatnei sagatavošana un īstenošana ar jaunatnes vikivietnes tīkla atbalstu;
- (b) Savienības rīki un pasākumi, kas veicina kompetenču un prasmju kvalitāti, pārredzamību un atzīšanu, jo īpaši izmantojot *Youthpass*;
- (c) politikas dialogs un sadarbība ar attiecīgajām galvenajām ieinteresētajām personām, tostarp Savienības mēroga tīkliem, Eiropas nevalstiskajām organizācijām un starptautiskām organizācijām jaunatnes jomā, ES jaunatnes dialogs, kā arī atbalsts Eiropas Jaunatnes forumam;
- (d) pasākumi, kas veicina Programmas kvalitatīvu un iekļaujošu īstenošanu;
- (e) sadarbība ar citiem Savienības instrumentiem un atbalsts citām Savienības politikas jomām;
- (f) informācijas izplatīšanas un izpratnes veicināšanas darbības par Eiropas politikas rezultātiem un prioritātēm, kā arī par Programmu.

IV NODAĻA

SPORTS

11. pants

1. pamatdarbība Mācību mobilitāte

Sporta jomā saskaņā ar 1. pamatdarbību Programma atbalsta sporta treneru un personāla mobilitāti.

12. pants

2. pamatdarbība Starporganizāciju un starpiestāžu sadarbība

Sporta jomā saskaņā ar 2. pamatdarbību Programma atbalsta šādas darbības:

- (a) partnerības sadarbībai un prakses apmaiņai, tostarp maza mēroga partnerības, lai veicinātu plašāku un iekļaujošāku piekļuvi Programmai;
- (b) bezpeļņas sporta pasākumi, kuru mērķis ir turpināt attīstīt Eiropas dimensiju sportā.

13. pants

3. pamatdarbība Atbalsts politikas izstrādei un sadarbībai

Sporta jomā saskaņā ar 3. pamatdarbību Programma atbalsta šādas darbības:

- (a) Savienības politikas darba kārtības sportam un fiziskajām aktivitātēm sagatavošana un īstenošana;
- (b) politikas dialogs un sadarbība ar attiecīgajām galvenajām ieinteresētajām personām, tostarp Eiropas nevalstiskajām organizācijām un starptautiskām organizācijām sporta jomā;
- (c) informācijas izplatīšanas un izpratnes veicināšanas darbības par Eiropas politikas rezultātiem un prioritātēm, kā arī par Programmu, ieskaitot sporta godalgas un apbalvojumus.

V NODAĻA

FINANŠU NOTEIKUMI

14. pants

Budžets

1. Finansējums Programmas īstenošanai laikposmā no 2021. gada līdz 2027. gadam ir EUR 30 000 000 000 pašreizējās cenās.
2. Programmu īsteno atbilstīgi šādam orientējošajam sadalījumam:
 - (a) EUR 24 940 000 000 darbībām izglītības un apmācības jomā, no kurām:
 - (1) vismaz EUR 8 640 000 000 būtu jāpiešķir augstākās izglītības darbībām, kas minētas 4. panta a) punktā un 5. panta a) punktā;
 - (2) vismaz EUR 5 230 000 000 darbībām profesionālajā izglītībā un apmācībā, kas minētas 4. panta b) punktā un 5. panta a) punktā;
 - (3) vismaz EUR 3 790 000 000 skolu izglītības darbībām, kas minētas 4. panta c) punktā un 5. panta a) punktā;
 - (4) vismaz EUR 1 190 000 000 pieaugušo izglītības darbībām, kas minētas 4. panta d) punktā un 5. panta a) punktā;
 - (5) EUR 450 000 000 *Jean Monnet* vārdā nosauktajiem pasākumiem, kas minēti 7. pantā;
 - (b) EUR 3 100 000 000 darbībām jaunatnes jomā, kas minētas 8. līdz 10. pantā;
 - (c) EUR 550 000 000 darbībām sporta jomā, kas minētas 11. līdz 13. pantā; un
 - (d) vismaz EUR 960 000 000 kā ieguldījumu valstu aģentūru darbības izmaksās.

3. Papildus 1. punktā norādītajam finansējumam un lai veicinātu programmas starptautisko dimensiju, dara pieejamu papildu finanšu ieguldījumu no Regulas.../... [Kaimiņattiecību, attīstības un starptautiskās sadarbības instruments]⁴⁶ un no Regulas.../... [IPA III]⁴⁷, lai atbalstītu darbības, ko īsteno un pārvalda saskaņā ar šo regulu. Šo ieguldījumu finansē saskaņā ar regulām, ar ko izveido minētos instrumentus.
4. Panta 1. punktā minēto summu var izmantot tehniskajai un administratīvajai palīdzībai Programmas īstenošanai, piemēram, sagatavošanās, uzraudzības, kontroles, revīzijas un novērtēšanas darbībām, tostarp korporatīvās informācijas tehnoloģiju sistēmām.
5. Neskarot Finanšu regulu, izdevumi par darbībām, kas saistītas ar pirmajā darba programmā iekļautajiem projektiem, var būt attiecināmie izdevumi no 2021. gada 1. janvāra.
6. Pēc dalībvalstu pieprasījuma resursus, kas tām ir piešķirti dalītas pārvaldības ietvaros, var pārnest uz Programmu. Komisija apgūst minētos resursus tieši, saskaņā ar Finanšu regulas [62. panta 1. punkta a) apakšpunktu], vai netieši, saskaņā ar minēta punkta [c) apakšpunktu]. Ja iespējams, minētos resursus izmanto attiecīgās dalībvalsts labā.

15. pants

ES finansējuma veidi un īstenošanas metodes

1. Programmu konsekventi īsteno atbilstoši tiešas pārvaldības principam saskaņā ar Finanšu regulu vai atbilstoši netiešas pārvaldības principam kopā ar struktūrām, kas minētas Finanšu regulas [61. panta 1. punkta c) apakšpunktā].
2. Programmas sniegtais finansējums var būt jebkurā Finanšu regulā noteiktajā formā, proti, dotācijas, godalgas un iepirkums.
3. Iemaksas savstarpējās apdrošināšanas mehānismos var segt risku, kas saistīts ar finansējuma atgūšanu no saņēmējiem, un uzskatāmas par pietiekamu garantiju saskaņā ar Finanšu regulu. Piemēro Regulas X [garantiju fonda regulas pēctece] [X pantā] paredzētos noteikumus.

VI NODAĻA

LĪDZDALĪBA PROGRAMMĀ

16. pants

Programmas asociētās trešās valstis

1. Programmā var piedalīties šādas trešās valstis:
 - (a) Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas locekles, kas ir Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstis, – saskaņā ar nosacījumiem, kuri noteikti Eiropas Ekonomikas zonas līgumā;

⁴⁶ [Atsauce].

⁴⁷ [Atsauce].

- (b) valstis, kas pievienojas, kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis – saskaņā ar attiecīgajos pamat nolīgumos un Asociācijas padomes lēmumos vai līdzīgos nolīgumos noteiktajiem vispārējiem principiem un vispārīgajiem noteikumiem un nosacījumiem, kas reglamentē šo valstu līdzdalību Savienības programmās, un saskaņā ar īpašajiem noteikumiem, kas ietverti nolīgumos starp Savienību un šīm valstīm;
 - (c) valstis, uz kurām attiecas Eiropas kaimiņattiecību politika, – saskaņā ar attiecīgajos pamat nolīgumos un Asociācijas padomes lēmumos vai līdzīgos nolīgumos noteiktajiem vispārējiem principiem un vispārīgajiem noteikumiem un nosacījumiem, kas reglamentē šo valstu līdzdalību Savienības programmās, un saskaņā ar īpašajiem noteikumiem, kas ietverti nolīgumos starp Savienību un šīm valstīm;
 - (d) citas trešās valstis saskaņā ar nosacījumiem, kas izklāstīti konkrētā nolīgumā, kurā ietverta trešās valsts dalība Savienības programmā, ar nosacījumu, ka nolīgumā:
 - nodrošina taisnīgu līdzsvaru starp Savienības programmās līdzdalīgās trešās valsts ieguldījumiem un ieguvumiem;
 - paredz nosacījumus par dalību programmās, tostarp aprēķinot finansiālo ieguldījumu atsevišķām programmām un to administratīvās izmaksas. Šie ieguldījumi ir piešķirtie ieņēmumi saskaņā ar Finanšu regulas [21. panta 5. punktu];
 - nedod trešai valstij lēmumu pieņemšanas pilnvaras par programmu;
 - garantē Savienības tiesības nodrošināt pareizu finanšu pārvaldību un aizsargāt Savienības finanšu intereses.
2. Šā panta 1. punktā minētās valstis pilnībā piedalās Programmā tikai tad, ja tās pilda visus pienākumus, ko šī regula uzliek dalībvalstīm.

17. pants

Programmas neasociētās trešās valstis

Attiecībā uz darbībām, kas minētas 4. līdz 6. pantā, 7. panta a) un b) punktā, un 8. līdz 10. pantā, 12. un 13. pantā, Programmā var piedalīties šādas trešās valstis:

- (a) 16. pantā minētās trešās valstis, kas neatbilst minētā panta 2. punktā izklāstītajiem nosacījumiem;
- (b) jebkura cita trešā valsts.

18. pants

Noteikumi par tiešu un netiešu pārvaldību

- 1. Programma ir atvērta publiskām un privātām juridiskām personām, kas darbojas izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta jomās.

2. Īstenojot Programmu, *inter alia*, atlasot dalībniekus un piešķirot dotācijas, Komisija un dalībvalstis nodrošina to, ka tiek veikti pasākumi, lai veicinātu sociālo iekļaušanu un uzlabotu to iedzīvotāju informēšanu, kuriem ir mazāk iespēju.
3. Attiecībā uz atlasī saskaņā ar tiešo un netiešo pārvaldību, Finanšu regulas [145. panta 3. punkta trešajā ievilkumā] minētā novērtēšanas komiteja var sastāvēt no ārējiem ekspertiem.
4. Uzskata, ka publiskajām struktūrām, kā arī iestādēm un organizācijām, kas darbojas izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta jomā un kas pēdējos divos gados vairāk nekā 50 % no saviem gada ieņēmumiem ir saņēmušas no publisko naudas līdzekļu avotiem, ir pietiekamas finanšu, profesionālās un administratīvās spējas, lai veiktu Programmā paredzētās darbības. Tām nepieprasa iesniegt papildu dokumentus, lai pierādītu minētās spējas.
5. Lai uzlabotu piekļuvi cilvēkiem, kam ir mazāk iespēju, un nodrošinātu netraucētu Programmas īstenošanu, Komisija var pielāgot vai var atļaut 23. pantā minētajām valsts aģentūrām, pamatojoties uz objektīviem kritērijiem, pielāgot dotācijas, lai atbalstītu Programmas mobilitātes darbības.
6. Komisija var organizēt kopīgus konkursus ar Programmas neasociētām trešām valstīm vai to organizācijām un aģentūrām, lai finansētu projektus, pamatojoties uz līdzvērtīgu finansējumu. Projektus var novērtēt un atlasīt, piemērojot kopīgas novērtēšanas un atlases procedūras, par kurām jāvienojas attiecīgajām finansēšanas organizācijām vai aģentūrām, ievērojot Finanšu regulā noteiktos principus.

VII NODAĻA

PLĀNOŠANA, UZRAUDZĪBA UN NOVĒRTĒŠANA

19. pants

Darba programma

Programmu īsteno ar darba programmām, kas minētas Finanšu regulas [108. pantā]. Turklāt darba programmā norāda katrai darbībai piešķirto summu un līdzekļu sadalījumu starp dalībvalstīm un Programmas asociētām trešām valstīm attiecībā uz darbībām, kuras jāpārvalda ar valsts aģentūras starpniecību. Darba programmu Komisija pieņem ar īstenošanas aktu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 31. pantā.

20. pants

Uzraudzība un ziņošana

1. Regulas pielikumā ir noteikti rādītāji, ar kuriem ziņo par Programmas virzību ceļā uz 3. pantā izklāstīto vispārējo un konkrēto mērķu sasniegšanu.
2. Lai nodrošinātu efektīvu Programmas novērtējumu virzībā uz tās mērķu sasniegšanu, Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 30. pantu, lai grozītu pielikumu, vajadzības gadījumā pārskatot vai papildinot rādītājus, un papildinātu šo regulu ar noteikumiem par uzraudzības un novērtēšanas sistēmas izveidi.

3. Darbības rezultātu ziņošanas sistēmas nodrošina, ka Savienības līdzekļu saņēmēji Finanšu regulas [2. panta 5. punkta] nozīmē Programmas īstenošanas un novērtēšanas uzraudzībai vajadzīgos datus vāc efektīvi, lietderīgi, savlaicīgi un atbilstošā detalizācijas pakāpē. Šim nolūkam Savienības līdzekļu saņēmējiem un dalībvalstīm tiek noteiktas samērīgas ziņošanas prasības.

21. pants

Novērtēšana

1. Novērtēšanu veic savlaicīgi, lai tās rezultātus varētu ņemt vērā lēmumu pieņemšanas procesā.
2. Programmas starpposma novērtējumu veic, tiklīdz par Programmas īstenošanu ir pieejama pietiekama informācija, bet ne vēlāk kā pēc četriem gadiem kopš Programmas īstenošanas sākuma. Tam pievieno arī iepriekšējās programmas galīgo novērtējumu.
3. Neskarot IX nodaļā paredzētās prasības un valstu aģentūru pienākumus, kas minēti 24. pantā, dalībvalstis līdz 2024. gada 30. aprīlim iesniedz Komisijai ziņojumu par Programmas īstenošanu un ietekmi to attiecīgajās teritorijās.
4. Īstenošanas perioda beigās, bet ne vēlāk kā pēc četriem gadiem no 1. pantā norādītā termiņa beigām, Komisija veic Programmas galīgo novērtēšanu.
5. Komisija Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai paziņo šīs novērtēšanas rezultātus kopā ar saviem apsvērumiem.

VIII NODAĻA

INFORMĀCIJA, KOMUNIKĀCIJA UN IZPLATĪŠANA

22. pants

Informācija, komunikācija un izplatīšana

1. Šīs regulas 24. pantā minētās valstu aģentūras izstrādā konsekventu stratēģiju, lai efektīvi izplatītu un izmantotu to darbību rezultātus, kurus Programmas ietvaros atbalsta pārvaldītās darbības, palīdz Komisijai veikt vispārējo uzdevumu izplatīt informāciju par Programmu, tostarp informāciju par valstu un Savienības līmenī pārvaldītām darbībām un pasākumiem, un tās rezultātiem, un informē attiecīgās mērķgrupas par savā valstī veiktajām darbībām un pasākumiem.
2. Savienības finansējuma saņēmēji atzīst Savienības finansējuma izcelsmi un nodrošina tā redzamību, jo īpaši darbību un to rezultātu popularizēšanā, sniedzot dažādām auditorijām, tostarp plašsaziņas līdzekļiem un sabiedrībai, mērķorientētu informāciju, kas ir konsekventa, lietderīga un samērīga.
3. Programmas aptvertajās jomās juridiskās personas ar Programmu saistītās informācijas paziņošanai un izplatīšanai izmanto zīmolvārdu "Erasmus".
4. Saistībā ar Programmu, tās darbībām un rezultātiem Komisija rīko informācijas un komunikācijas pasākumus. Programmai piešķirtie finanšu resursi veicina arī

Savienības politisko prioritāšu korporatīvo komunikāciju, ciktāl šīs prioritātes saistītas ar 3. pantā minētajiem mērķiem.

IX NODAĻA

PĀRVALDĪBA UN REVĪZIJAS SISTĒMA

23. pants

Valsts iestāde

1. Līdz [...] dalībvalstis ar oficiālu paziņojumu, kuru to pastāvīgā pārstāvniecība nosūta Komisijai, paziņo Komisijai, kura(s) persona(s) šīs regulas vajadzībām ir juridiski pilnvarota rīkoties tās vārdā kā valsts iestāde. Gadījumā, ja Programmas darbības laikā nomaina valsts iestādi, attiecīgā dalībvalsts par to tādā pašā kārtībā nekavējoties paziņo Komisijai.
2. Dalībvalstis veic visus nepieciešamos un piemērotos pasākumus, lai novērstu jebkādos juridiskos un administratīvos šķēršļus atbilstoši Programmas darbībai, tostarp, ja iespējams, pasākumus, kuru mērķis ir risināt jautājumus, kas apgrūtina vīzu saņemšanu.
3. Līdz [...] valsts iestāde norīko valsts aģentūru vai valsts aģentūras. Ja ir vairāk nekā viena valsts aģentūra, dalībvalstis izveido atbilstošu mehānismu Programmas īstenošanas saskaņotai pārvaldībai valsts līmenī, jo īpaši, lai nodrošinātu Programmas saskaņotu un izmaksu ziņā lietderīgu īstenošanu un šim nolūkam efektīvu saziņu ar Komisiju un lai atvieglotu iespējamu līdzekļu pārdali starp aģentūrām, tādējādi nodrošinot elastību un dalībvalstīm piešķirto līdzekļu labāku izlietošanu. Katra dalībvalsts nosaka, kā tā organizē attiecības starp valsts iestādi un valsts aģentūru, tostarp tādus uzdevumus kā, piemēram, valsts aģentūras darba programmas izstrādi.
Valsts iestāde iesniedz Komisijai attiecīgu *ex ante* atbilstības izvērtējumu par to, ka valsts aģentūra atbilst Finanšu regulas [58. panta 1. punkta c), v) un vi) apakšpunktam] un [60. panta 1., 2. un 3. punktam], kā arī Savienības prasībām par valstu aģentūru iekšējās kontroles standartiem un noteikumiem par dotāciju piešķiršanai paredzēto Programmas līdzekļu pārvaldību.
4. Valsts iestāde norīko neatkarīgu revīzijas iestādi, kā minēts 26. pantā.
5. Valsts iestāde izstrādā tās *ex ante* atbilstības izvērtējumu, pamatojoties uz pašas veikto kontroli un revīziju un/vai uz 26. pantā minētās neatkarīgās revīzijas iestādes veikto kontroli un revīziju. Ja Programmas īstenošanai norīkotā valsts aģentūra ir tā pati iestāde, ko valsts aģentūra bija norīkojusi iepriekšējās Programmas īstenošanai, *ex ante* atbilstības izvērtējumam paredzēto tvērumu ierobežo, iekļaujot tikai jaunās un šai Programmai raksturīgās prasības.
6. Gadījumā, ja Komisija noraida norīkoto valsts aģentūru, pamatojoties uz tās veikto *ex ante* atbilstības izvērtējuma novērtējumu, vai ja valsts aģentūra neatbilst Komisijas noteiktajām minimālajām prasībām, valsts iestāde nodrošina, ka tiek veikti nepieciešamie uzlabojumi, lai valsts aģentūra varētu izpildīt Komisijas noteiktās minimālās prasības, vai norīko citu struktūru kā valsts aģentūru.
7. Valsts iestāde pārrauga un uzrauga Programmas pārvaldību valsts līmenī. Pirms jebkādu lēmumu pieņemšanas, kas var būtiski ietekmēt Programmas pārvaldību, jo

īpaši attiecībā uz tās valsts aģentūru, valsts iestāde par to savlaicīgi informē Komisiju un apspriežas ar to.

8. Valsts iestāde nodrošina pietiekamu savas valsts aģentūras darbību līdzfinansējumu, lai nodrošinātu, ka Programmu pārvalda atbilstīgi piemērojamām Savienības normām.
9. Pamatojoties uz valsts aģentūras ikgadējo pārvaldības deklarāciju, neatkarīgu revīzijas atzinumu par šo deklarāciju un Komisijas veikto valsts aģentūras atbilstības un sasniegumu analīzi, valsts iestāde katru gadu sniedz Komisijai informāciju par tās īstenotajiem pārraudzības un uzraudzības pasākumiem attiecībā uz Programmu.
10. Valsts iestāde uzņemas atbildību par to Savienības līdzekļu pienācīgu pārvaldību, ko Komisija nodevusi valsts aģentūras rīcībā Programmas ietvaros.
11. Ja valsts aģentūra ir vainojama kādā pārkāpumā, nolaidībā vai krāpšanā vai ja tās darbībā ir konstatēti jebkādi nopietni trūkumi vai neefektīva darbība un ja tas ir pamats Komisijas pretenzijām pret šo valsts aģentūru, valsts iestādes pienākums ir atmaksāt Komisijai neatgūtos līdzekļus.
12. Šā panta 11. punktā minētajos apstākļos valsts iestāde pēc savas iniciatīvas vai pēc Komisijas lūguma var atsaukt valsts aģentūras pilnvaras. Ja valsts iestāde vēlas atsaukt valsts aģentūras pilnvaras citu pamatotu iemeslu dēļ, tā par to paziņo Komisijai vismaz sešus mēnešus pirms paredzētā valsts aģentūras pilnvaru termiņa beigām. Šādos gadījumos valsts iestāde un Komisija formāli vienojas par īpašiem un savlaicīgiem pārejas pasākumiem.
13. Atsaukšanas gadījumā valsts iestāde veic nepieciešamās kontroles attiecībā uz Savienības līdzekļiem, kas uzticēti valsts iestādei, kuras pilnvaras ir atsauktas, un nodrošina minēto līdzekļu un visu dokumentu un Programmas pārvaldībai nepieciešamo pārvaldības instrumentu netraucētu nodošanu jaunajai valsts aģentūrai. Valsts iestāde sniedz valsts aģentūrai, kuras pilnvaras ir atsauktas, nepieciešamo finansiālo atbalstu līgumsaistību, ko tā uzņēmusies attiecībā uz Programmas līdzekļu saņēmējiem un Komisiju, izpildes turpināšanai līdz minēto saistību nodošanai jaunajai valsts aģentūrai.
14. Ja Komisija pieprasa, valsts iestāde norīko iestādes vai organizācijas vai šādu iestāžu un organizāciju veidus, kas tiek uzskatītas par tiesīgām piedalīties konkrētās Programmas darbībās to attiecīgajā teritorijā.

24. pants

Valsts aģentūra

1. Valsts aģentūra:
 - (a) ir juridiska persona vai kādas juridiskas personas daļa, un tās darbību reglamentē attiecīgās dalībvalsts tiesību akti; ministriju nevar norīkot par valsts aģentūru;
 - (b) ir ar pietiekamām pārvaldības spējām, personālu un infrastruktūru, lai tā varētu pienācīgi veikt savus uzdevumus, nodrošinot efektīvu un iedarbīgu Programmas pārvaldību un stabilu Savienības līdzekļu finanšu pārvaldību;
 - (c) ir nodrošināta ar operacionāliem un juridiskiem līdzekļiem, lai piemērotu Savienības līmenī noteiktās administratīvās, līgumiskās un finanšu pārvaldības normas;

- (d) nodrošina pietiekamas finansiālas garantijas, ko, vēlams, izsniedz publiska iestāde, atbilstoši Savienības finansējuma apmēram, kuru tai uzticēts pārvaldīt;
 - (e) tiek norīkota uz Programmas darbības termiņu.
2. Valsts aģentūra ir atbildīga par visu projektu darbības ciklu posmu pārvaldību attiecībā uz darbībām, kas ir aprakstītas Finanšu regulas [19. pantā] saskaņā ar [58. panta 1. punkta c), v) un vi) apakšpunktu] minētajā darba programmā.
 3. Valsts aģentūra piešķir dotāciju atbalstu saņēmējiem Finanšu regulas [2. panta 5. punkta] nozīmē, parakstot dotācijas nolīgumu, kā Komisija ir noteikusi attiecīgajai Programmas darbībai.
 4. Valsts aģentūra katru gadu iesniedz ziņojumu Komisijai un valsts iestādei saskaņā ar Finanšu regulas [60. panta 5. punktu]. Valsts aģentūra ir atbildīga par Komisijas apsvērumu īstenošanu, kurus tā sniedz pēc ikgadējās pārvaldības deklarācijas analīzes veikšanas un pēc neatkarīga revīzijas atzinuma par to.
 5. Valsts aģentūra bez valsts iestādes un Komisijas iepriekšējas rakstiskas atļaujas nedrīkst deleģēt kāda tai uzticētā un Programmā paredzētā uzdevuma veikšanu vai budžeta izpildi trešajai personai. Par visu trešām personām deleģēto uzdevumu īstenošanu ir atbildīga tikai un vienīgi valsts aģentūra.
 6. Ja valsts aģentūras pilnvaras atceļ, minētā valsts aģentūra paliek juridiski atbildīga par līgumsaistību, ko tā uzņēmusies attiecībā uz Programmas līdzekļu saņēmējiem un Komisiju, izpildi līdz minēto līgumsaistību nodošanai jaunajai valsts aģentūrai.
 7. Valsts aģentūra ir atbildīga par to finanšu nolīgumu pārvaldību un darbības izbeigšanu, kas ir saistīti ar iepriekšējo programmu un, sākoties Programmai, vēl nav pabeigti.

25. pants

Eiropas Komisija

1. Pamatojoties uz 23. panta 3. punktā minētajām valsts aģentūru atbilstības prasībām, Komisija pārskata valsts pārvaldības un kontroles sistēmas, jo īpaši pamatojoties uz valsts iestādes iesniegto *ex ante* atbilstības izvērtējumu, valsts aģentūras ikgadējo pārvaldības deklarāciju un neatkarīgas revīzijas iestādes atzinumu par to, pienācīgi ņemot vērā valsts iestādes iesniegto ikgadējo informāciju par tās īstenotajiem Programmas pārraudzības un uzraudzības pasākumiem.
2. Divu mēnešu laikā no 23. panta 3. punktā minētā *ex ante* atbilstības izvērtējuma saņemšanas no valsts iestādes Komisija pieņem, daļēji pieņem vai noraida izraudzīto valsts aģentūru. Komisija nestājas līgumattiecībās ar valsts aģentūru, līdz brīdim, kad tā pieņem *ex ante* atbilstības izvērtējumu. Daļējas pieņemšanas gadījumā Komisija var piemērot samērīgus drošības pasākumus savām līgumattiecībām ar šo valsts aģentūru.
3. Komisija katru gadu valsts aģentūrai dara pieejamus šādus Programmai paredzētus līdzekļus:
 - (a) līdzekļus, kas nepieciešami dotāciju piešķiršanai attiecīgā dalībvalstī to Programmas darbību atbalstam, kuru pārvaldība ir uzticēta valsts aģentūrai;

- (b) finansiālo ieguldījumu, lai atbalstītu valsts aģentūras Programmas pārvaldības uzdevumus, ko nosaka, pamatojoties uz Savienības līdzekļu apmēru, kas uzticēts valsts aģentūrai dotāciju piešķiršanai;
 - (c) vajadzības gadījumā, papildu finansējumu pasākumiem saskaņā ar 6. panta d) punktu un 10. panta d) punktu.
4. Komisija nosaka prasības valsts aģentūras darba programmai. Komisija valsts aģentūrai Programmas īstenošanai paredzētos līdzekļus nedara pieejamus līdz brīdim, kad Komisija oficiāli apstiprina valsts aģentūras darba programmu.
 5. Pēc ikgadējās pārvaldības deklarācijas izvērtēšanas un neatkarīgas revīzijas iestādes atzinuma par to, Komisija nosūta savu atzinumu un apsvērumus par to valsts aģentūrai un valsts iestādei.
 6. Gadījumā, ja Komisija nevar pieņemt ikgadējo pārvaldības deklarāciju vai neatkarīgas revīzijas iestādes atzinumu par to, vai gadījumā, ja valsts aģentūra neapmierinoši īsteno Komisijas apsvērumus, Komisija var īstenot jebkādas piesardzības un koriģējošos pasākumus, lai saskaņā ar Finanšu Regulas [60. panta 4. punktu] aizsargātu Savienības finansiālās intereses.
 7. Komisija rīko regulāras sanāksmes ar valstu aģentūru tīklu, lai nodrošinātu saskaņotu Programmas īstenošanu visās dalībvalstīs un trešās valstīs, kas minētas 17. pantā.

26. pants

Neatkarīga revīzijas iestāde

1. Neatkarīga revīzijas iestāde sniedz revīzijas atzinumu par ikgadējo pārvaldības deklarāciju, kas minēta Finanšu regulas [60. panta 5. punktā]. Tas veido pamatu vispārējam ticamības apliecinājumam saskaņā ar Finanšu regulas [123. pantu].
2. Neatkarīga revīzijas iestādei:
 - (a) ir nepieciešamās profesionālās spējas revīzijas veikšanai publiskajā sektorā;
 - (b) jānodrošina, lai tās revīzijās tiktu ņemti vērā starptautiski pieņemtie revīzijas standarti;
 - (c) nav jāatrodas interešu konfliktā attiecībā pret juridisko personu, kuras struktūrā ietilpst valsts aģentūra. Tā jo īpaši ir neatkarīga savu funkciju ziņā attiecībā pret juridisko personu, kuras struktūrā ietilpst valsts aģentūra.
3. Neatkarīgā revīzijas iestāde sniedz Komisijai un tās pārstāvjiem, kā arī Revīzijas palātai neierobežotu piekļuvi visiem dokumentiem un ziņojumiem, ar kuriem ir pamatots tās sniegtais revīzijas atzinums par valsts aģentūras ikgadējo pārvaldības deklarāciju.

X NODAĻA

KONTROLES SISTĒMA

27. pants

Kontroles sistēmas principi

1. Komisija veic atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu, ka, īstenojot saskaņā ar šo regulu finansētas darbības, Savienības finansiālās intereses tiek aizsargātas, piemērojot aizsargpasākumus pret krāpšanu, korupciju un jebkādām citām nelikumīgām darbībām, veicot efektīvas pārbaudes un, ja ir atklāti pārkāpumi, atgūstot nepamatoti izmaksātās summas un attiecīgā gadījumā piemērojot iedarbīgus, samērīgus un atturošus sodus.
2. Komisija ir atbildīga par valstu aģentūru pārvaldīto Programmas darbību un pasākumu uzraudzības kontroles veikšanu. Tā nosaka minimālās prasības valsts aģentūras un neatkarīgās revīzijas iestādes īstenotajām kontrolēm.
3. Valsts aģentūra ir atbildīga par Programmas darbību īstenošanai paredzēto dotāciju saņēmēju primāro pārbaūžu veikšanu atbilstoši 24. panta 2. punktam. Minētās kontroles sniedz pamatotu ticamību, ka piešķirtās dotācijas tiek izlietas paredzētajiem nolūkiem un atbilstoši piemērojamām Savienības normām.
4. Attiecībā uz valstu aģentūrām nodotajiem Programmas līdzekļiem Komisija nodrošina pienācīgu tās īstenošanās kontroles koordinēšanu ar valstu iestādēm un valstu aģentūrām, pamatojoties uz vienotās revīzijas principu un ņemot vērā risku analīzi. Šis noteikums neattiecas uz Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) veikto izmeklēšanu.

28. pants

Savienības finanšu interešu aizsardzība

Ja kāda trešā valsts piedalās programmā ar lēmumu, kurš pieņemts saskaņā ar starptautisku nolīgumu vai saskaņā ar citiem juridiskiem instrumentiem, trešā valsts piešķir nepieciešamās tiesības un piekļuvi, kas vajadzīga atbildīgajam ierēdnim, Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai, Eiropas Revīzijas palātai, lai visaptveroši īstenotu savu kompetenci. Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai gadījumā šādas tiesības ietver tiesības veikt izmeklēšanu, tostarp pārbaudes un apskates uz vietas, kā paredzēts Regulā (ES, Euratom) Nr. 883/2013.

XI NODAĻA

PAPILDINĀMĪBA

29. pants

Papildināmība ar citām Savienības politikas jomām, programmām un fondiem

1. Programmu īsteno tā, lai nodrošinātu vispārēju konsekvenci un papildināmību ar citām attiecīgām Savienības politikas jomām, programmām un fondiem, jo īpaši tiem, kuri attiecas uz izglītību un apmācībām, kultūru un plašsaziņas līdzekļiem,

jaunatni un solidaritāti, nodarbinātību un sociālo iekļaušanu, pētniecību un inovāciju, rūpniecību un uzņēmējdarbību, digitālo politiku, lauksaimniecību un lauku attīstību, vidi un klimatu, kohēziju, reģionālo politiku, migrāciju, drošību un starptautisko sadarbību un attīstību.

2. Darbība, kurai Programmā piešķirts finansējums, var saņemt finansējumu arī no jebkuras citas Savienības programmas ar noteikumu, ka finansējums neattiecas uz tām pašām izmaksām.
3. Ja Programma un Eiropas strukturālie un investīciju (ESI) fondi, kas minēti Regulas (ES) Nr. XX [KNR] 1. pantā, kopīgi sniedz finansiālu atbalstu vienotai darbībai, šo darbību īsteno saskaņā ar šajā regulā izklāstītajiem noteikumiem, tostarp noteikumiem par nepamatoti izmaksātu summu atgūšanu.
4. Saskaņā ar Programmu atbilstīgās darbības, kas novērtētas uzaicinājumos iesniegt priekšlikumus saskaņā ar Programmu un kas neatbilst minētā uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus minimālajām kvalitātes prasībām, bet kuras nefinansē budžeta ierobežojumu dēļ, var tikt atlasītas finansējumam no Eiropas strukturālajiem un investīciju (ESI) fondiem. Šajā gadījumā piemēro līdzfinansējuma likmes un attiecināmības noteikumus, kuru pamatā ir šī regula. Šīs darbības īsteno vadošā iestāde, kas minēta Regulas (ES) XX [KNR] [65.] pantā saskaņā ar minētajā regulā paredzētajiem noteikumiem un konkrētu fondu noteikumiem, tostarp noteikumiem par finanšu korekcijām.

XII NODAĻA

PĀREJAS UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

30. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Komisijai piešķir pilnvaras pieņemt deleģētos aktus, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 20. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir līdz 2028. gada 31. decembrim.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 20. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.
5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Saskaņā ar 20. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divu mēnešu laikā no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments gan Padome ir informējuši Komisiju par

savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

31. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Komiteja var tikties specifiskos sastāvos, lai risinātu nozares jautājumus. Attiecīgā gadījumā atbilstīgi tās reglamentam un uz *ad hoc* pamata, tās sanāksmēs kā novērotājus var uzaicināt piedalīties ārējos ekspertus, tostarp sociālo partneru pārstāvjus.
3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

32. pants

Atcelšana

Regulu (ES) Nr. 1288/2013 atceļ no 2021. gada 1. janvāra.

33. pants

Pārejas noteikumi

1. Šī regula neskar saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1288/2013 uzsākto darbību turpināšanu vai grozīšanu, un Regulu (ES) Nr. 1288/2013 attiecīgajām darbībām turpina piemērot līdz to slēgšanai.
2. No Programmas finansējuma var segt arī izdevumus par tehnisko un administratīvo palīdzību, kas ir vajadzīga, lai nodrošinātu pāreju starp Programmu un pasākumiem, kuri pieņemti saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1288/2013.
3. Atkāpjoties no Finanšu regulas [130. panta 2. punkta], un pienācīgi pamatotos gadījumos Komisija par finansējumam atbilstīgām izmaksām no 2021. gada 1. janvāra var uzskatīt izmaksas, kas tieši saistītas ar atbalstīto pasākumu īstenošanu un kas radušās 2021. gada pirmajos sešos mēnešos, pat ja atbalsta saņēmējam tās ir radušās pirms dotācijas pieteikuma iesniegšanas.
4. Lai varētu pārvaldīt pasākumus un darbības, kuras līdz [2027. gada 31. decembrim] nebūs pabeigtas, 14. panta 5. punktā paredzēto izmaksu segšanai budžetā vajadzības gadījumā var iekļaut apropriācijas arī pēc 2027. gada.
5. Dalībvalstis valsts līmenī nodrošina netraucētu pāreju no darbībām, kas veiktas saistībā ar programmu “Erasmus+” (2014-2020) uz darbībām, kuras īstenojamās saskaņā ar šo Programmu.

34. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā [...] [divdesmitajā] dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.
Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

- 1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums
- 1.2. Attiecīgā(-s) rīcībpolitikas joma(-s) (*programmu kopums*)
- 1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība
- 1.4. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums
- 1.5. Ilgums un finansiālā ietekme
- 1.6. Paredzētie pārvaldības veidi

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

- 2.1. Uzraudzības un ziņošanas noteikumi
- 2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma
- 2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

- 3.1. Attiecīgā(-s) daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija(-s) un budžeta izdevumu pozīcija(-s)
- 3.2. Paredzamā ietekme uz izdevumiem
 - 3.2.1. *Kopsavilkums par paredzamo ietekmi uz izdevumiem*
 - 3.2.2. *Paredzamā ietekme uz administratīvajām apropriācijām*
 - 3.2.3. *Trešo personu iemaksas*
- 3.3. Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Savienības programmu izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta jomā "Erasmus" un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1288/2013

1.2. Attiecīgās rīcībpolitikas joma(-s) (*programmu kopums*)

7. Ieguldījumi cilvēkos, sociālajā kohēzijā un vērtībās

1.3. Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz:

☒ jaunu darbību

☐ jaunu darbību, kas balstās uz iepriekš veiktu izmēģinājuma projektu/sagatavošanas darbību⁴⁸

☐ spēkā esošas darbības turpināšanu

☐ vienas vai vairāku darbību apvienošanu vai pārorientēšanu uz citu /jaunu darbību

1.4. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.4.1. Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, tostarp sīki izstrādāts iniciatīvas izvērtēšanas grafiks

Īstermiņā un ilgtermiņā Programmas mērķis ir atbalstīt mācību mobilitātes iespējas, kas veicina personīgo, izglītības, pilsonisko un personu profesionālo attīstību. Programma arī atbalstīs sadarbību starp ieinteresētajām personām organizatoriskā un politikas līmenī, lai veicinātu iekļautību, izcilību, radošumu un inovāciju izglītībā, apmācībā, jaunatnes un sporta jomā.

Pēc pamataкта spēkā stāšanās programmu ir plānots īstenot no 2021. gada 1. janvāra uz septiņiem gadiem.

1.4.2. Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība

Lai gan dalībvalstis joprojām atbild par savu politiku saturu un organizēšanu attiecīgajās jomās, šīs Programmas mērķis ir veicināt transnacionālus un starptautiskus mobilitātes un sadarbības projektus, kā arī sniegt atbalstu tādas politikas attīstībai, kam piemīt Eiropas dimensija.

Nemot vērā finansēto darbību, kas ir mācību mobilitāte un sadarbība, transnacionālo raksturu, lielo apjomu un plašo ģeogrāfisko tvērumu, ietekmi uz piekļuvi mācību mobilitātei un integrāciju Savienībā kopumā, kā arī spēcīgo starptautisko dimensiju, dalībvalstis nevar atbilstīgi un pietiekami sasniegt šīs iniciatīvas mērķus. Kā norādīts programmas "Erasmus+" starpposma novērtējumā, atsevišķām izglītības iestāžu vai dalībvalstu iniciatīvām, pat ja tās uzskatītas par efektīvām un valsts mērogā lietderīgām, trūkst pietiekama mēroga un apjoma, un tās nespēj panākt Eiropas mēroga ietekmi. Savienības darbības ļauj nostiprināt kritisko masu, lai risinātu Eiropas mēroga problēmas attiecīgajās teritorijās. Tvēruma izteiksmē pat apkopots segums, ko var nodrošināt viena valsts un pārnozaru pieeja, arvien ir ierobežots salīdzinājumā ar pašreizējo programmu "Erasmus+".

⁴⁸

Kā paredzēts Finanšu regulas 58. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā.

“Erasmus +” starpposma novērtējumā tika konstatēts, ka, ja programmas nebūtu, studentu un darbinieku mobilitāte, kā arī Eiropas sadarbība nozarēs, uz kurām attiecas programma, būtu ievērojami mazāka. Sadarbības darbību galvenā Savienības pievienotā vērtība, kā izklāstīts novērtējumā, attiecas uz kvalitātes, inovācijas, profesionālisma un internacionalizācijas ieguvumiem iesaistītajām organizācijām, kā arī ciešāku starpnozaru sadarbību, labāku ģeogrāfisko līdzsvaru kopā ar labāku mazo valstu un Centrāleiropas un Austrumeiropas valstu integrāciju. Novērtējumā arī apliecināts, ka programma aktīvi veido pozitīvu attieksmi pret Eiropas Savienību⁴⁹ un transversāli visām finansētajām darbībām veicina Eiropas identitātes veidošanu. Novērtējumā arī izklāstīti ieguvumi no aizvien plašākām darbībām, kas īpaši vērstas, lai uzlabotu zināšanas un izpratni par Eiropas Savienību, jo īpaši jauniešiem, skolēniem un profesionālās izglītības un apmācības apguvējiem.

Savienības pievienotā vērtība izriet no programmas darbību kopējās ietekmes, lai veicinātu Eiropas zinātību, jo īpaši dažās galvenajās nākotnes nozarēs, kā arī tā stiprina Eiropas Savienības konkurētspēju un inovācijas spējas. Atbalstīto darbību transnacionālā un starptautiskā dimensija attīsta talantus un pilnveido saikni nozarēs, kurās nepieciešama lielāka internacionalizācija. Programma palīdzēs palielināt tādu kvalificētu speciālistu skaitu, kuri guvuši starptautisku pieredzi un pilnveidojuši savas tehniskās un transversālās prasmes. Savienības pievienotā vērtība veidos nākamo radošo un novatorisko Eiropas iedzīvotāju paaudzi un palīdzēs radīt patiesu Eiropas garu. Transnacionālā Eiropas dimensija dibinās sakarus nozarēs, kurās nepieciešama lielāka internacionalizācija. Atbalsts inovācijai Savienības līmenī arī veicinātu savstarpēju bagātināšanos starp valstīm, palīdzot dalībvalstīm panākt savu sistēmu un politiku modernizāciju un inovāciju līdzīgā tempā. Programma gan tieši, gan netieši sekmēs arī iespēju izmantošanu un to problēmu risināšanu, ar kurām šobrīd saskaras organizācijas, iestādes, kā arī sistēmas un politikas jomas, kas rūpējas par pilsoņu personisko, sociālizglītojošo un profesionālo attīstību, nodrošinot viņiem kvalitatīvu, inovatīvu un iekļaujošu izglītību, apmācību, jaunatnes un sporta pasākumus. Šajā programmā tiks ietverta darbība, kas ir īpaši paredzēta, lai paplašinātu piekļuvi programmai mazāka lieluma dalībniekiem un kas atbalstīs elastīgus formātus (galvenokārt transnacionālas un izņēmuma gadījumos valsts darbības ar izteiktu Eiropas dimensiju, piemēram, darbības saistībā ar īpašu Eiropas tematu vai politikas prioritāti). Tādējādi organizācijas ar mazāku organizatorisko jaudu un dalībnieki ar nelielu pieredzi transnacionālā sadarbībā vai bez šādas pieredzes, piemēram, tautas organizācijas un jaunpniecēji, varēs iegūt pirmo pieredzi saistībā ar piekļuvi Savienības finansējumam un zināšanu apguvi, ņemot vērā nākotnē paredzamos transnacionālās sadarbības pasākumus.

1.4.3. Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas

Nesen pabeigtajā programmas “Erasmus +” starpposma novērtējumā⁵⁰ tika izvērtēti panākumi, kas gūti, īstenojot „Erasmus +” laikposmā no 2014. līdz 2016. gadam visās iesaistītajās valstīs, kā arī izskatīta septiņu iepriekšējo programmu 2007. — 2013. gadam ilgtermiņa ietekme (*ex post* novērtējums), tostarp partnervalstīs. Novērtējumā tika secināts, ka “Erasmus+” un iepriekšējās programmas ir uzrādījušas stingru atbilstību, efektivitāti un lietderību. Kopumā programma guvusi augstu atzinību no visdažādākajām ieinteresētajām personām, kā arī sabiedrības kopumā, kas gūst labumu no spēcīga zīmola nosaukuma, ko atpazīst arī ārpus tiešo saņēmēju grupas un ko uztver kā svarīgu Savienības rīcību. Starpposma novērtējumā tika konstatēti pierādījumi, ka programma sekmē saliedētāku

⁴⁹ Visās nozarēs un visu veidu līdzdalībā ir vērojama pozitīva saikne starp dalību programmā un piederības sajūtu Savienībai. Audzēkņi, kas gūst tiešu labumu no programmas “Erasmus +”, jūtās par 19 % vairāk piederīgi Eiropai, un tiem bija par 6 % pozitīvāka attieksme pret Savienību — avots: Komisijas dienestu darba dokuments par programmas “Erasmus +” starpposma novērtējumu.

⁵⁰ https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/evaluations_lv.

Savienību un ka tā ir efektīva jauninājumu sekmētāja programmā līdzdalīgo organizāciju vidū. “Erasmus +” ir izrādījusies svarīga nozīme Savienības ietekmei pasaules mērogā, jo īpaši, sekmējot sadarbību starp Eiropu un partnervalstīm.

Ir pārliecinoši pierādījumi programmas efektivitātei dažādos līmeņos, t. i., no šīs programmas labumu guvušie jaunieši un personāls, kā arī organizācijas un sistēmas. Programma ir apliecinājusi savu spēju paplašināties un piemēroties jaunām mērķgrupām, kā arī pastāvīgi uzlabot īstenošanas mehānismus. “Erasmus +” ir daļēji samazinājusi administratīvo slogu ieinteresētajām personām un saņēmējiem, piemēram, veicinot digitalizāciju un ieviešot paātrinātas finansējuma piešķiršanas atlases procedūras. Administratīvā sloga samazināšana uzlaboja atbalstīto projektu nefinansiālo veiktspēju, jo atbalsta saņēmēji varēja vairāk pievērsties projektu saturam. Novērtējumā arī konstatēts, ka iepriekšējo programmu pārstrukturēšana vienā integrētā programmā ir nostiprinājusi saskaņību attiecībā uz saskaņošanu starp finansētajām dažāda veida darbībām un programmas intervences pieeju, uzlabojusi tās efektivitāti un vienkāršojusi tās uzbūvi trīs pamatdarbībās. Ieinteresētās personas vēlas nākotnē stabilitāti vai progresīvu attīstību.

Novērtējumā bija ieteikumi turpmākajai programmai:

- palielināt iekļautību (gan privātpersonām, gan organizācijām) attiecībā uz neaizsargātām grupām un paplašināt piekļuvi programmai, proti, cilvēkiem, kuriem ir mazāk iespēju;
- optimizēt darbības, kuru mērķis ir stimulēt inovāciju, palīdzot pārvarēt prasmju un kompetenču trūkumu;
- labāk noteikt prioritātes un stratēģiski investēt nozarēs ar potenciāli visaugstāko sniegumu — skolās, profesionālajā izglītībā un apmācībā, jaunatnes jomā;
- palielināt pieaugušo izglītības nozīmīgumu un ietekmi, *Jean Monnet* vārdā nosauktie pasākumi un sporta darbības;
- palielināt Eiropas informētību: stiprināt pasākumus, lai veidotu izpratni par Eiropas integrāciju un piederības sajūtu Eiropai;
- palielināt starptautiskās iespējas un programmas ietekmi pasaules mērogā;
- vēl vairāk vienkāršot programmas noteikumus un administratīvās procedūras, tostarp attiecībā uz starptautiskajām darbībām, optimizēt tiešsaistes rīkus un samazināt informācijas apjomu, kas jāsniedz dalībniekiem un saņēmējiem;
- stiprināt un attīstīt jaunas sinerģijas ar citiem Savienības instrumentiem un politikas virzieniem;
- labāk iesaistīt politikas veidotājus politikas aicinājumu izstrādē un īstenošanā.

1.4.4. Saderība un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem

Programma ir viens no finansēšanas instrumentiem daudzgadu finanšu shēmā 2021.–2027. gadam, un tās mērķis ir investēt cilvēkos, sociālajā kohēzijā un vērtībās. Programma atbilst un papildina citus Savienības instrumentus, īpaši ārējās sadarbības instrumentus⁵¹, Eiropas strukturālos un investīciju fondus, Eiropas Sociālo fondu Plus un Eiropas Reģionālās attīstības fondus. Programma centīsies panākt sinerģiju ar Patvēruma un migrācijas fondu un arī Iekšējās drošības fondu. Pastāv arī svarīga potenciāla papildināmība starp programmas mērķiem un intervencēm un nākotnes Tiesību un vērtību programmu. Programma atbildīs nākotnes programmai “Radošā Eiropa” un būs nozīmīgs tās papildinājums. Jaunatnes jomā programma atbildīs Eiropas Solidaritātes korpusam un to papildinās, piedāvājot dažādu veidu pasākumus. Digitālo prasmju jomā Digitālās Eiropas programma papildinās “Erasmus +” plašo pieeju prasmēm, atbalstot padziļinātu digitālo prasmju attīstīšanu un ieguvī.

⁵¹ Eiropas Kaimiņattiecību, attīstības un starptautiskās sadarbības instruments (NDICI) un Pirmspievienošanās palīdzības instruments (IPA III).

Pastāv liels papildināmības un sinerģiju potenciāls attiecībā uz kopīgajiem mērķiem (piemēram, kvalitatīva izglītības, apmācības un jaunatnes sistēmu izstrāde, cilvēkkapitāla attīstība utt.). Šīm Savienības programmām ir ļoti būtiska nozīme konkurētspējīgai, noturīgai un nākotnes prasībām atbilstoši Eiropai. Gaidāms, ka uzlabota sinerģija un papildināmība palielinās saskaņotību starp izdevumu programmām un nodrošināt efektīvu sadarbību, reaģējot uz pašreizējām sabiedrības problēmām.

Lai gan šīs programmas atbalsta noteikti instrumenti, ar neatkarīgu *modi operandi*, dažādas intervences pieejām, pārvaldības veidiem un uzbūvi, to mijiedarbība var radīt apvienotu ietekmi. Tādējādi, kur vien iespējams un kur tā rada papildu pievienoto vērtību, tiks meklēta sinerģija.

Jaunas vai pastiprinātas sinerģijas varētu izveidot vairākos līmeņos:

1. Stratēģiskā līmenī - uzlabota saskaņotība un labāk saskaņoti politikas mērķi;
2. Plānošanas līmenī - ciešāka prioritāšu saskaņotība un saderīgas īstenošanas struktūras;
3. Projektu līmenī - stratēģiska finansējuma apvienošana no vairākiem avotiem.

Kā konkrēts instruments, lai uzlabotu sinerģiju īstenošanu, tiek ierosināts programmā “Erasmus” iekļaut citas mobilitātes shēmas ar izteiktu mācību dimensiju, tādējādi izmantojot programmas “Erasmus” infrastruktūru un īstenošanas mehānismus kā “līdzekli” un ievērojot “Erasmus” intervences pieeju. Tiks ieviesta jauna darbība tādu dažādu organizāciju vai personu kategoriju mobilitātes atbalstam, kas ir īpaši iezīmēta citās politikas jomās (piem., valsts administrācijā, lauksaimniecībā un lauku attīstībā, uzņēmējdarbībā, tiesībaizsardzībā utt.). Tas palīdzēs uzlabot īstenošanas saskaņotību, kā arī veicinās turpmākus vienkāršošanas un efektivitātes ieguvumus. Šis “Erasmus” “līdzeklis” tiks piedāvāts kā centralizēta darbība savas ierobežotās kritiskās masas (vismaz sākotnējā posmā), kā arī starpnozaru elementa dēļ.

1.5. Ilgums un finansiālā ietekme

☒ **ierobežota ilguma priekšlikums/iniciatīva**

- ☒ darbības laiks: 1.1.2021.–31.12.2027.
- ☒ Finansiālā ietekme no 2021. līdz 2027. gadam saistību apropriācijām un no 2021. līdz 2032. gadam - maksājumu apropriācijām.

☐ **beztermiņa priekšlikums/iniciatīva**

- Īstenošana ar uzsākšanas periodu no GGGG. līdz GGGG., pēc kura turpinās normāla darbība.

1.6. Plānotie pārvaldības veidi⁵²

☒ Komisijas īstenota **tieša pārvaldība**,

- ☒ ko veic tās struktūrvienības, tostarp personāls Savienības delegācijās;
- ☒ ko veic izpildaģentūras.

☐ **Dalīta pārvaldība** kopā ar dalībvalstīm

☒ **Netieša pārvaldība**, kurā budžeta īstenošanas uzdevumi uzticēti:

- ☒ trešām valstīm vai to noteiktām struktūrām;
- ☐ starptautiskām organizācijām un to aģentūrām (precizēt);
- ☐ EIB un Eiropas Investīciju fondam;

⁵²

Skaidrojumus par pārvaldības veidiem un atsauces uz Finanšu regulu skatīt *BudgWeb* tīmekļvietnē:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

- ☐ Finanšu regulas 70. un 71. pantā minētajām struktūrām;
- ☒ publisko tiesību subjektiem;
- ☒ privāttiesību subjektiem, kas veic valsts pārvaldes uzdevumus, ja tie sniedz pienācīgas finanšu garantijas;
- ☐ struktūrām, kuru darbību reglamentē dalībvalsts privāttiesības, kurām ir uzticēta publiskā un privātā sektora partnerības īstenošana un kuras sniedz pienācīgas finanšu garantijas;
- ☐ personām, kurām ir uzticēts veikt īpašas darbības KĀDP saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību V sadaļu un kuras ir noteiktas attiecīgā pamataktā.

Piezīmes

Attiecībā uz izpildes mehānismiem instrumenti (galvenokārt dotācijas) un pārvaldības veidiem — tieša pārvaldība un netieša pārvaldība – tiks saglabāta, jo programmas *modus operandi* nav nepieciešamas strukturālas izmaiņas.

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Uzraudzības un ziņošanas noteikumi

Nākamās “Erasmus” uzraudzība un novērtēšana tiks īstenota, piemērojot pieeju, kas balstīta uz a) nepārtrauktu uzraudzību, lai novērtētu panākumus, kas gūti virzībā uz iznākumu un rezultātiem un programmas mērķu īstenošanu; un b) novērtējumiem un pētījumiem/apsekojumiem, lai noteiktu programmas ilgtermiņa ietekmi, ko mēra tikai dažas reizes plānošanas cikla (oficiāla starpposma un *ex post* novērtēšana un specializēti neatkarīgi pētījumi un apsekojumi).

Mērķis ir maksimāli izmantot esošo kārtību un vienkāršot, racionalizēt un samazināt administratīvo slogu dalībniekiem (privātpersonām un organizācijām), vienlaikus nodrošinot, ka ir pietiekami daudz informācijas, lai novērtētu programmas ietekmi un saglabātu pārskatatbildību. Līdz ar to tiks sistemātiski noteikti uzraudzības un ziņošanas noteikumi, ņemot vērā to efektivitāti un rentabilitāti, pamatojoties uz pieredzi, kas gūta, īstenojot pašreizējo programmu, neapdraudot datu vajadzības izvērtēšanas nolūkā.

Saskaņā ar starpposma novērtējuma konstatējumiem, nākamās programmas “Erasmus” mērķis ir vienkāršot un uzlabot uzraudzības sistēmu attiecībā uz:

- iznākuma rādītāju, kā arī datu kvalitātes, skaidrību un atbilstību;
- pašpaziņoto rezultātu rādītāju noturību;
- proporcionalitāti starp saistīto slogu saņēmējiem (apsekojumu skaits un biežums, respondentu atlases, savākto datu apjoms un sarežģītību, utt.) un datu izmantošanu uzraudzības, novērtēšanas un izplatīšanas mērķiem;
- lietotājdraudzīgumu un tiešsaistes rīku ciešāku savstarpēju savietojamību.

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. *Ierosinātā(-o) pārvaldības veida(-u), finansējuma apgūšanas mehānisma, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums*

Ierosinātā programmas pārvaldības metožu (tieša un netieša) nepārtraukta kombinācija pamatojas uz pozitīvo pieredzi, kas gūta, īstenojot pašreizējo programmu “Erasmus +”, kam veikts starpposma novērtējums, kurā konstatēts, ka metodes atbilst paredzētajam mērķim “ar labu vispārējo koordināciju un bez būtiskām nepilnībām”. Tā pamatā ir esošās struktūras atbilstoši subsidiaritātes, proporcionalitātes un efektivitātes principiem.

Teorijā un praksē pārbaudītās kārtības saglabāšana ļaus koncentrēties uz īstenošanu un sniegumu, aizsargāt pierādītos efektivitātes ieguvumus, vienlaikus samazinot administratīvo slogu (piemēram, to, kāds tika novērots pārejas laikā no 2007.—2013. gada programmas paaudzes uz 2014. — 2020. gada programmas paaudzi). Tiktu saglabāts vispārējais princips: kā likums, individuāliem saņēmējiem netiks sniegts tiešs atbalsts; atbalsts arī turpmāk tiks virzīts caur iesaistītajām organizācijām, kas to sadalīs individuāliem izglītojamajiem vai praktiķiem.

Kopējās pārvaldības izmaksas par Savienības pašreizējo programmu “Erasmus +” ir saprātīgas (6 % no “Erasmus” administratīvā un darbības budžeta)⁵³. Jo īpaši tas ir skaidrs salīdzinājumā ar mazākām valsts darbībām, kas šķiet dārgākas (vidēji 14 % no to attiecīgajiem budžetiem).

⁵³

Tas ietver arī darbības dotācijas valstu aģentūrām, kā arī tiešās pārvaldības administratīvos izdevumus.

2.2.2. Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto(-ajām) iekšējās kontroles sistēmu(-ām)

Ar spēkā esošo programmu īstenošanu saistītie riski galvenokārt ietilpst šādās kategorijās: - kļūdas, kas izriet no saņēmēju pieredzes trūkuma darbā ar noteikumiem. Sagaidāms, ka tādu darbību gadījumā, uz kurām attiecas sarežģītāki finanšu pārvaldības noteikumi, jo īpaši tad, ja dotāciju pamatā ir reālās izmaksas, kļūdu īpatsvars būs lielāks un būs jāveic vairāk finanšu korekciju. Šo risku var lielā mēra ierobežot, izmantojot vienkāršotas izmaksas (vienreizējus maksājumus, vienotas likmes un vienības izmaksas), kā atļauts Finanšu regulā; - kontroles ķēdes uzticamība un revīzijas izsekojamības nodrošināšana: Programmu “Erasmus” pārvaldīs daudzi starpnieki, valsts aģentūras ar uzraudzības kontrolēm, ko nodrošina neatkarīgā revīzijas struktūra, kā paredzēts Finanšu regulā, kā arī ar darbības un pārvaldības uzraudzību, ko veic valsts iestādes. Kontroles satvars, kas šos riskus ierobežo, tiek plaši izmantots; - konkrētiem mērķdalībniekiem (piemēram, jauniešiem vai pieaugušajiem) var nebūt vajadzīgās finansiālās stabilitātes vai sarežģītu pārvaldības struktūru un spēju pārvaldīt Savienības līdzekļus, un uz tiem būtu jāattiecinā papildu uzraudzība un pārbaudes, pamatojoties uz risku novērtējumu. Galvenā vienkāršošana risku ierobežošanai un tādu kļūdu īpatsvara samazināšanai, kas izriet no finanšu noteikumu sarežģītības, būs plaša dotāciju izmantošana, ko piešķir kā vienreizējus maksājumus, vienotas likmes un vienības izmaksu standarta likmes, kā darbību vienkāršotus formātus, padarot noteikumus skaidrus, vienlaikus saglabājot pārskatatbildību. Par primāro pārbaūžu līmeni vienmēr atbild visas pilnvarotās struktūras, lai nodrošinātu Savienības finanšu interešu aizsardzību, savukārt Komisija ir atbildīga par vispārējā satvara uzraudzību. Pašlaik spēkā esošā stabilā kontroles sistēma tiks saglabāta, lai kontrolētu Savienības līdzekļu izmantošanu darbībās, ko pārvalda valsts aģentūras saskaņā ar netiešu pārvaldību, kā arī saskaņā ar tiešo pārvaldību saskaņā ar Finanšu regulu. Attiecībā uz valstu aģentūrām nodotajiem Programmas līdzekļiem Komisija nodrošina pienācīgu tās īstenotās kontroles koordinēšanu ar valstu iestādēm un valstu aģentūrām, pamatojoties uz vienotās revīzijas principu un ņemot vērā risku analīzi. Lai gan par primārajām finansējuma saņēmēju pārbaudēm būs atbildīgas valstu aģentūras, to iekšējās kontroles un atbilstības nodrošināšanas sistēmu uzraudzīs un pārraudzīs dalībvalstis/valsts iestādes, un revīziju veiks neatkarīga revīzijas iestāde⁵⁴. Lai nodrošinātu kontroļu konsekveni un ticami līmeni, Komisija turpinās sniegt gada kontroles norādes. Kontroles sistēma tiks izveidota tā, lai nodrošinātu pārbaūžu efektivitāti un rentabilitāti. Komisijas uzraudzības un izpildes sistēmas nodrošinās augsta līmeņa pārraudzību un atgriezenisko saiti, lai sniegtu informāciju, kas nepieciešama politiskās pieejas izvēlei. “Erasmus” tiks iekļauta Komisijas uzraudzības apmeklējumu, finanšu revīziju un pārraudzības un izpildes apmeklējumu programmā, kā arī iesaistīta to informatīvos pasākumos, piemēram, konferencēs, ievirzes sanāksmēs, valstu aģentūru sanāksmēs, apmācībuursos un tīmekļa semināros.
--

⁵⁴ Neatkarīga revīzijas iestāde sniegs revīzijas atzinumu par ikgadējo pārvaldības deklarāciju, kas minēta Finanšu regulas [60. panta 5. punktā]. Tas veido pamatu vispārējam ticamības apliecinājumam saskaņā ar jaunās Finanšu regulas [123. pantu].

2.2.3. *Pārbaūzu izmaksas un to lietderības pamatojums (attiecība “kontroles izmaksas ÷ attiecīgo pārvaldīto fondu vērtība”), un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas un programmas slēgšanas brīdī)*

Attiecībā uz izmaksu rentabilitāti Komisija ir veikusi sākotnējo aplēsi par pārbaūzu veikšanai vajadzīgo resursu un ieguldījumu izmaksām un tiktāl, ciktāl tas iespējams, aplēsusi to sniegtos ieguvumus saistībā ar šo pārbaūzu palīdzību novērsto, atklāto un koriģēto neatbilstību skaitu, kā arī skaitļos neizsakāmām kļūdām. Ar šādu pieeju tiek uzsvērtas kontroles ķēdes galvenās finanšu un darbības pārbaudes.

Kontroles stratēģijas pamatā ir vienota integrēta kontroles sistēma, lai visā projekta ciklā nodrošinātu pamatotu ticamību. Pārbaūzu rentabilitātes novērtēšanai izmantotās pieejas pamatā ir ticamības pamatelementi un vienota integrēta kontroles sistēma. Komisija piemēro atšķirīga biežuma un intensitātes pārbaudes, ņemot vērā tās pašreizējo un turpmāko darījumu atšķirīgos riska profilus, kā arī tās pašreizējo un alternatīvo pārbaūzu rentabilitāti, kā izklāstīts valstu aģentūrām paredzētajās norādēs par programmas īstenošanu. Par primāro pārbaūzu līmeni vienmēr atbild izpildaģentūras un visas pilnvarotās struktūras, lai nodrošinātu Savienības finanšu interešu aizsardzību, savukārt Komisija ir atbildīga par uzraudzības pārbaudēm.

Saskaņā ar Komisijas aplēsi pārvaldītā budžeta kontroles vispārējās izmaksas ir zemas, nepārsniedzot 1 %–5 % diapazonu, atkarībā no izmantotās darbības (izslēdzot izpildaģentūras budžetu). Izmaksas ir samērīgas un rentablas, ņemot vērā iespējamo kļūdu risku gadījumā, ja šādas pārbaudes netiktu veiktas, kā arī prasību nodrošināt, lai kļūdu īpatsvars nepārsniegtu 2 %. Pamatojoties uz pieredzi, kas gūta, īstenojot pašreizējo programmu “Erasmus+” un tās priekšgājējas programmas, kuru kļūdas īpatsvars daudzgadu perspektīvā bija aptuveni 1 %, prognozētais kļūdu risks nesasniedz 2 %.

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

Pārbaudes, kuru mērķis ir novērst un atklāt krāpšanu, neatšķiras no pārbaudēm, kas ir paredzētas darījumu likumības un pareizības nodrošināšanai (netīšas kļūdas). Katru gadu Komisija pārskata visus valstu aģentūru ziņojumus par iespējamu krāpšanu un neatbilstībām. Šādi gadījumi galvenokārt tiek kontrolēti valsts līmenī, jo valstu aģentūrām ir tieša piekļuve tiesiskās aizsardzības līdzekļiem un iespējām nodot krāpšanas lietas turpmākai izskatīšanai.

Komisijas dienesti sniedz ieguldījumu notiekošās Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (OLAF) izmeklēšanās un organizē turpmākus pasākumus pēc Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai izmeklēšanu noslēguma. Finansiāls kaitējums Savienības budžetam, kas izriet no krāpšanas, ko saistībā ar programmām, kurām ir līdzīgas ieinteresētās personas un finansējuma noteikumi, Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai ir konstatējis galīgajos ziņojumos, ir neliels. Lietas tiek atbilstīgi nodotas izskatīšanai Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai un Izmeklēšanas un disciplinārlietu birojam (IDOC), bet gada laikā lielu skaitu lietu pārbauda valstu aģentūras un valsts iestādes, kurām ir tieša piekļuve attiecīgajām tiesu un krāpšanas apkarošanas iestādēm.

Komisijas dienesti, kas īsteno darbību, kopš 2014. gada ir izstrādājuši un īstenojoši savu stratēģiju krāpšanas apkarošanai (AFS), pamatojoties uz Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai nodrošināto metodiku. Šī stratēģija tiek regulāri atjaunināta (pēdējo reizi 2017.gadā) un vajadzības gadījumā papildināta ar zemāka līmeņa procedūras dokumentiem, kas aptver to, kā lietas tiek nodotas izskatīšanai un pārbaudītas.

Kā secināts starpposma novērtējumā, ņemot vērā, ka krāpšanas apmērs programmā ir ļoti mazs un tas lielā mērā attiecas tikai uz gadījumiem, kad iesniegti vairāki projekta pieteikumi vai projektu vadītāji nepilda savus pienākumus, esošie pasākumi tiek uzskatīti gan par

atbilstīgiem, gan proporcionāliem. Ņemot vērā krāpšanas radītās ietekmes līmeni, kas varētu ietekmēt ierosināto programmu, jo īpaši Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai reģistrēto finansiālo kaitējumu, atlikušais krāpšanas risks nesniedz pamatojumu papildu pasākumu veikšanai. Komisijas dienesti cieši sadarbojas ar Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai un rūpīgi seko notiekošajām izmeklēšanām. Tāpēc saistībā ar krāpšanas risku iespējams izdarīt pozitīvu secinājumu.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Daudzgažu finanšu shēmas izdevumu kategorija un jauna(-s) ierosinātā(-s) budžeta izdevumu pozīcija(-s)

Daudzgažu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	2. izdevumu kategorija „Kohēzija un vērtības” 07. sadaļa “Ieguldījums cilvēkos, sociālajā kohēzijā un vērtībās” 03. nodaļa “Erasmus+”	Dif./nedif.	no EBTA valstīm	no kandidātvalstīm	no trešām valstīm	Finanšu regulas [21. panta 2. punkta b) apakšpunkta] nozīmē
2	07 01 02 — Administratīvais atbalsts programmai	Nedif.	JĀ	JĀ	JĀ/NĒ	NĒ
2	07 03 01 - Veicināt personu mācību mobilitāti, kā arī sadarbību, iekļaušanu, izcilību, radošumu un inovāciju organizāciju un politikas līmenī izglītības un apmācības jomā;	Dif.	JĀ	JĀ	JĀ/NĒ	NĒ
2	07 03 02 - Veicināt neformālo mācību mobilitāti un aktīvu līdzdalību jauniešu vidū, kā arī sadarbību, iekļaušanu, radošumu un inovāciju organizāciju un politikas līmenī jaunatnes jomā;	Dif.	JĀ	JĀ	JĀ/NĒ	NĒ
2	07 03 03 - Veicināt sporta treneru un personāla mācību mobilitāti, kā arī sadarbību, iekļaušanu, radošumu un inovāciju sporta organizāciju un sporta politikas līmenī.	Dif.	JĀ	JĀ	JĀ/NĒ	NĒ

3.2. Paredzamā ietekme uz izdevumiem

3.2.1. Kopsavilkums par paredzamo ietekmi uz izdevumiem

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

Gadu finanšu shēmas izdevumu kategorija		2	Kohēzija un vērtības								
			2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Pēc 2027. gada	KOPĀ
Darbības apropriācijas											
07 03 01 Veicināt personu mācību mobilitāti, kā arī sadarbību, iekļaušanu, izcilību, radošumu un inovāciju organizāciju un politikas līmenī izglītības un apmācības jomā;	Saistības	(1)	2,554.979	2,713.730	2,970.543	3,351.156	3,896.218	4,668.546	5,744.828		25,900.000
	Maksājumi	(2)	2,065.608	2,487.261	2,817.465	3,197.250	3,706.250	4,413.914	5,401.834	1810.418	25,900.000
07 03 02 Veicināt neformālo mācību mobilitāti un	Saistības	(1)	305.808	324.809	355.548	401.104	466.343	558.783	687.605		3,100.000

aktīvu līdzdalību jauniešu vidū, kā arī sadarbību, iekļaušanu, radošumu un inovāciju organizāciju un politikas līmenī jaunatnes jomā;	Maksājumi	(2)	247.235	297.703	337.226	382.682	443.605	528.306	646.552	216.691	3,100.000
07 03 03 Veicināt sporta treneru un personāla mācību mobilitāti, kā arī sadarbību, iekļaušanu, radošumu un inovāciju sporta organizāciju un sporta politikas līmenī.	Saistības	(1)	54.256	57.627	63.081	71.164	82.738	99.139	121.994		550.000
	Maksājumi	(2)	43.864	52.818	59.830	67.895	78.704	93.732	114.711	38.445	550.000
Administratīvās apropriācijas, ko finansē no programmas piešķiruma											
07 01 02 Administratīvais atbalsts programmai "Erasmus"	Saistības = maksājumi	(3)	44.392	47.150	51.612	58.225	67.695	81.114	99.814		450.000
KOPĀ apropriācijas – programmas piešķirums	Saistības	=1+3	2,959.435	3,143.317	3,440.783	3,881.648	4,512.994	5,407.582	6,654.241		30,000.000
	Maksājumi	=2+3	2,401.103	2,884.931	3,266.128	3,706.051	4,296.254	5,117.067	6,262.907	2,065.558	30,000.000

Daudzgažu finanšu shēmas izdevumu kategorija	7.	"Administratīvie izdevumi"
---	----	----------------------------

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Pēc 2027. g ada	KOPĀ
Cilvēkresursi ⁵⁵		35.007	40.366	45.725	45.725	45.725	45.725	45.725		303.876
Citi administratīvie izdevumi		1.059	1.059	1.059	1.059	1.059	1.059	1.059		7.410
KOPĀ daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	(Saistību summa = maksājumu summa)	36.066	41.425	46.784	46.784	46.784	46.784	46.784		311.286

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Pēc 2027. ga da	KOPĀ
KOPĀ apropriācijas daudzgadu finanšu shēmas IZDEVUMU KATEGORIJĀS	Saistības	2,995.501	3,184.742	3,487.567	3,928.432	4,559.778	5,454.366	6,701.025		30,311.286
	Maksājumi	2,437.169	2,926.356	3,312.912	3,752.835	4,343.038	5,163.851	6,309.691	2,065.558	30,311.286

⁵⁵

Paredzamais personāla skaits balstīts uz Komisijas personāla līmeni 2018. gadā (izņemot Izglītības, audiovizuālās jomas un kultūras izpildaģentūras personālu) ar pakāpenisku ievadu. Tajā nav iekļauts paredzamais personāls, kas būs nepieciešams decentralizētajām struktūrām, ne arī papildu personāls, kuram maksā no to trešo valstu ieguldījumiem, kuras tiks asociētas programmai.

3.2.2. Paredzamā ietekme uz administratīvajām apropriācijām

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz izmantot administratīvās apropriācijas
- ☐ Priekšlikums/iniciatīva paredz izmantot administratīvās apropriācijas šādā veidā:

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

Gads	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	KOPĀ
------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	------

Daudz gadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJA								
Cilvēkresursi	35.007	40.366	45.725	45.725	45.725	45.725	45.725	303.876
Citi administratīvie izdevumi	1.059	1.059	1.059	1.059	1.059	1.059	1.059	7.410
Starpsumma – daudz gadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJA	36.066	41.425	46.784	46.784	46.784	46.784	46.784	311.286

Ārpus daudz gadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS								
Cilvēkresursi								
Pārējie administratīvie izdevumi	44.392	47.150	51.612	58.225	67.695	81.114	99.814	450.000
Starpsumma – ārpus daudz gadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS	44.392	47.150	51.612	58.225	67.695	81.114	99.814	450.000

KOPĀ	80.458	88.575	98.396	105.009	114.479	127.898	146.598	761.286
-------------	--------	--------	--------	---------	---------	---------	---------	---------

3.2.2.1. Paredzamās vajadzības pēc cilvēkresursiem⁵⁶

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz cilvēkresursu izmantošanu.
- ☒ Priekšlikums/iniciatīva paredz cilvēkresursu izmantošanu šādā veidā:

Gads	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
• Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)							
Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības	225	261	296	296	296	296	296
Delegācijas							
Pētniecība							
Ārštata darbinieki (izsakot ar pilnslodzes ekvivalentu — FTE) — AC, AL, END, INT un JED							
7. kategorija							
Finansēts no daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS	– galvenajā mītnē	37	41	44	44	44	44
	– delegācijās						
Finansēts no programmas piešķiruma	– galvenajā mītnē						
	– delegācijās						
Pētniecība							
Cits (konkretizēt)							
KOPĀ	262	302	340	340	340	340	340

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	
Ārštata darbinieki	

Veicamo uzdevumu apraksts

⁵⁶ Paredzamās vajadzības pēc cilvēkresursiem ir balstītas tikai uz pašreizējo situāciju (kāda tā ir), un tās var papildus pārbaudīt. Mēs pieļaujam indikatīvu 25 % palielinājumu laikposmā no 2021. līdz 2027. gadam.

3.2.3. Trešo personu iemaksas

Priekšlikums/iniciatīva:

- ☐ neparedz trešo personu līdzfinansējumu
- ☐ paredz trešo personu sniegtu līdzfinansējumu:

Apropriācijas EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

Gads	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	KOPĀ
Norādīt līdzfinansētāju struktūru								
KOPĀ līdzfinansētās apropriācijas								

3.3. Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus.
- ☐ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli ietekmē:
 - ☐ pašu resursus
 - ☐ citus ieņēmumus

Norādiet, ja ieņēmumi ir piešķirti izdevumu pozīcijām ☐

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

Budžeta ieņēmumu pozīcija:	Priekšlikuma/iniciatīvas ietekme						
	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
... pants							

Citas piezīmes (piem., metode/formula, ko izmanto, lai aprēķinātu ietekmi uz ieņēmumiem, vai jebkura cita informācija).

[...]